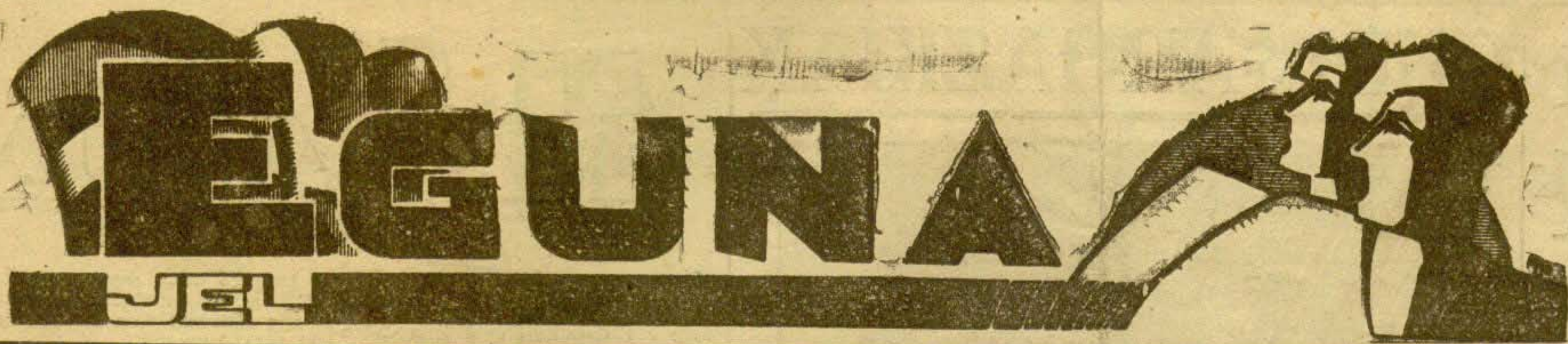

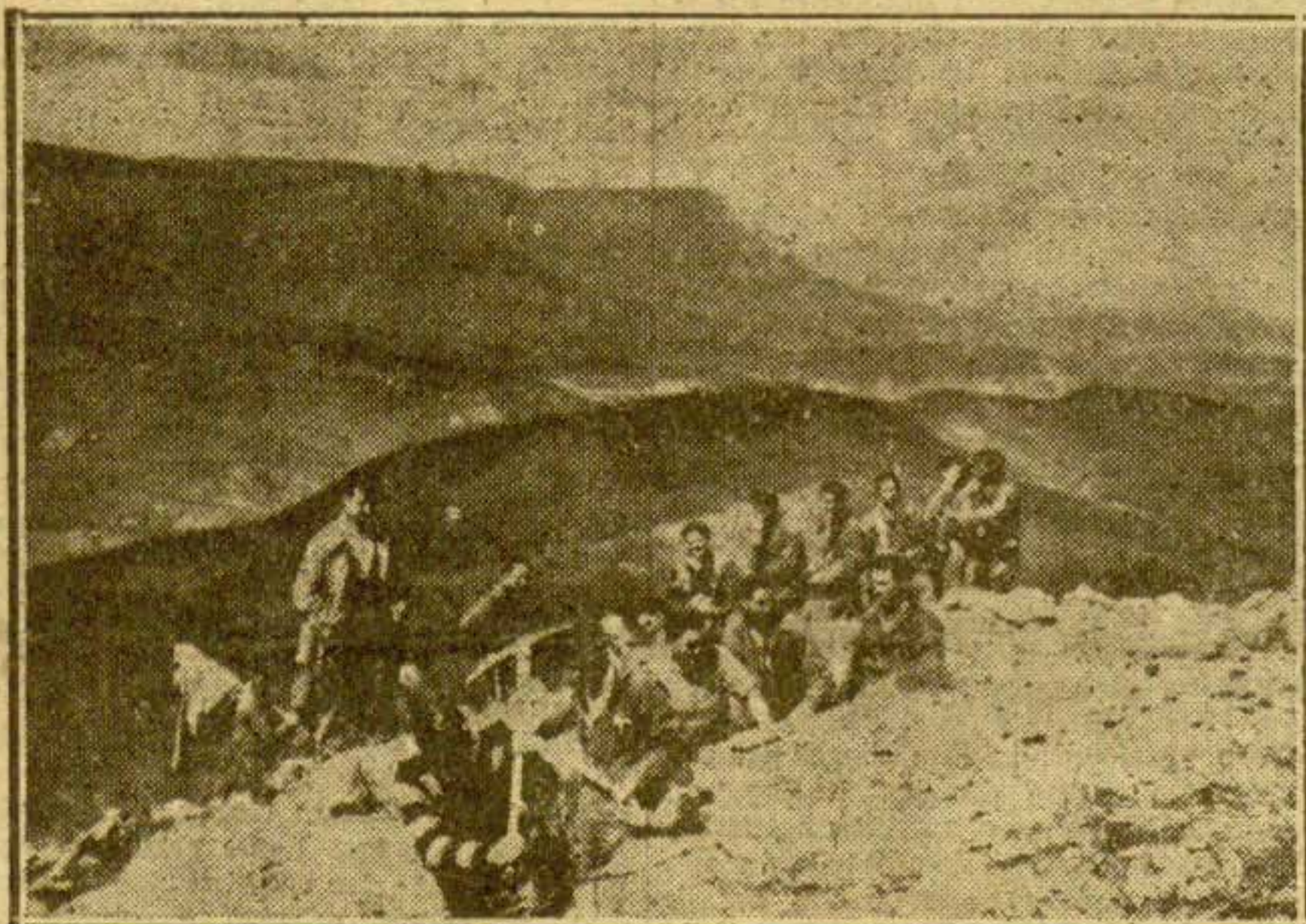
Lañi - aldijetan agertu biar
da sendotasuna. Jolas-
aldian, edoñor da baikof
ta adoretzu.

Lgo. urtia || 100'gn. zenbakija || Idazkolea ta banakolea || Correo, 17'gn. || Bilbain 1937'gn. jorralla 28'gna. eguaztena || 15 eunen

EUZKO GUDA-OÑETAN

Gure mutillak kementsu ta zindo agertuten dira

Arerioaren asmo eta gurariak ondoren latza eruango dabe. - Atzoko egunez joaldi beruak egin ziran Durango ingurutan, baña gureak atzerantz jaurti eben arerioa. - Paxisten egazkiñak ezin nasaitasunez ibilli laño artean. - Eguraldi txarra. Laster egin bearko diran joaldietarako gertuten.

Gudari taldea.

GUDA-LAUKIAK

Abestiak, Euzkoak, Gaztetasunaren irabioak.

"Euskal lufa gurea da, Aitor! jaunak emanda, Mendik abek oin gaitan Zutik diran bitartean, Ez dute behere izango Beste jaberik gu baño Emen jaio, emen bizi, Gure euzak emen utzi."

— Bejondekela, Txomin!
— Etxeko-andre, bete kopatzook!
Eusko-abestiaren eresia euzaketik zintilik dago.

"Matsaren orpotik datof..."

Mai baten biran sei gazte daude. Zein baño zein alaiago. Zein baño zein arpegi alaiago.

Matxin egafi da.

— Lagunok! Gora kopatzook! Gure adixkidetasun-alde... klink!

Ona nortzuk diran mai-biran daudenak guda-ohera abitze atzegunez: Txomin,

Izpar jakingariak

LANGABEAK GITXITU

Paris.—Lan-gabe egozanak gitxitu egin dira. Azkenengo astean 4.951 gitxitu dira. Euzkoan igazko epailez baiño 76.207 langabeak gitxiago egin dira.

HITLER ZAINTEZKO 1.80'KO AL-

TUREA BEAR

Berlin.—Hitler'ek bera zaindu dagien gizon aundi-aundiek Prusia'ko Perderik'ek euki eban antzeko zaintzaile-talde berezia sortu bai dabela zabaldu da ta jaxarafi guzupetu egin dabe.

Fuhrer'en zaintzaile taldeko izateko le, nagotik, be, 1.80 metroko altuera bea agintariak euzak adieraso dabenez.

ETORI DAIKEN GUDEA

Berlin.—Etorfi daiken gudeari buruz al-dizkingi baten Ludendorff'ek egin daben idazlanean, gudeoi Europa'n izanafen Anika Ipatean zerikusi aundia izango leikela ta guda-ekindialdiak of, be, izango litzakezala azaldu dau.

Rusia'ren burukidei buruz gafatz-gafatz auxe dino: "Rusiak bere burua inork ikusi ezindako moduan dauka".

Matxin, Inaki, Praxku, Andoni eta Patxi

Praxku da izumena. Onen eserak zotzenak. Bere euzaketik zintilik dira beste bostok.

— Zer deritzaizue gudariaren egin-beata?

Bakotzak bere iritzia eman du. Azkenik, Praxku mintza da berfiro.

— Motelek, Gudariaren egin-beata... guda-ohera, anma garbi eta arerioak il; gudaz kanpora... baño jzer afaio! Etxeko-andre, bete kopatzook!

Abestiak, Euzkoak, Gaztetasunaren irabioak.

— An zuzen ere, guda-ohera abitze atzeguna izaki.

Guda-ohak inperuak dirud.

Suzko inperu beldugaria.

Zeruan, egazkiñak suzko geziak non-dik nora erosoago botako.

Lurera... kañoiak, izkili-azkafak, mota guzietako guda tramankulak.

Eritotz otsak goi beetan.

Itzik ez inon.

Gizonak mutu eta izkiliuak iztun.

Gizonak itzik ebaki ezin eta izkiliuak itz-jario. Auxe bai ikaragafial itz bakoitza gizonaren aragian sartu nai...

— Ene... ama!

Izkiliuaren itz-pozoiuak aragia arkitu du.

Abestiak, Euzkoak, Gaztetasunaren irabioak.

Mai baten biran lau lagun daude: Matxin, Inaki, Andoni eta Patxi.

Edariz eta janariz atzalepo eginda dira. Ufengo egunaren ufatsearekin batera guda-ohera joan bear baidira.

— Lagunok! Gora kopatzook! Gure adixkidetasun-alde... klink!

Aufeko txandan guda-ohera abitu ziran atzegunez maikide ziran beste bi lagumetzaz ez da inortxo orotzen.

Orduan, sei ziran: sei lagun ziran bakoitza bere edontziak, batera klink-egin zutenak: Txomin, Matxin, Inaki, Praxku, Andoni eta Patxi.

Gaur, lau dira mai-biran daudenak: Matxin, Inaki, Andoni eta Patxi.

— Ufengo txandan zenbat izango ote?

UZTURE

BIZKAYA'N

Aufeko egunetan egin diran joaldi eta ekinaldien ondoren, atzoko eguna egun baketsu eta nasaitasun guda-ohetan.

Oraindik baña arerioak gogotki jo-ko dabela uste dogu.

Zorakeria izango litzake bere joaldietan eta bere basatikerietan jafaituko dabela ukatu eta ez ezagutzia.

Atzo, eguraldi lañotsua egin ebalako, paxistak euren egazkiñak ezin ibili izan eben, une batzuetan izan ezik. Afatsuldean bifitan ikusi genduzan.

Eta egazkin barik, txori baltz ofeik barik, paxisten gudariak indarrik eta adorerik ez dabela adierazota dogu.

Atzo bertan bafiro ikusi al izan gendun.

Durango'tik kanpora jaurtiak izan ziralako asafe agertu ziran paxistak.

Eta Abadiño aldetik bafiro sartu nai izan eben.

Gure mutillak baña ezentsen olakorik egiten laga.

Guztiak batuta, arerioari arpegi emon eutsen.

Eta onek, kañoi eta izkizakkar zara-ara atara eban afen, ezin izan eban bere gurariak eta asmorik lortu. Oroleaxe ainaldiz. Eta beti paxistak atzera.

Alde onetan joaldi latzak egingo diran ustea dogu.

Gure mutillak gogotutun asiak dira. Fuzkadi zainda eta oranarie tez ofeik oin aldeztuteko asmotan.

Egunetan paxistak egin dabazan basatikeriak, gure mutillen gogotki kildu eta menperatu barik, beron eta bizitu dilaua uste dogu.

Gernika suzatzak gorotarik sarri eban gure artan. Azkatasunaren kaitz izan zan... ori euzko biotz guzti... miantle bea.

Durango ingurutan egin ziran joaldiak izan ezik ez gendun ezer oartu Bizkai'ko mendietan.

Lekaitio ingurutan, Ondafioa ganuan, gure mutillak beti legezen euren lekuetan egozan, arerioak egin leikiana zaindu eta bere jiberak begiz jotzen.

Alde onetako mutillak gogotki eta gertu egozan arerioaren joaldiei eusteko.

Lekaitio'ko erian otera jua etori ugari igafi gendun.

Durango eta beste etietan jaso zanik bafiztau ez daiten, gure agintak ekafi dabe.

riak etj ori utzitzeko agindu eben, gure gudariak, gudaketarik ba'ltiz nasaitasunik euki dagien.

Efiak ixil-ixilik beteten eban agindu ori, paxisten basatikeriak gogortu eta euren aurka gogof agertuaz.

MARKINA'N

Alde onetan arerioak joaldi bat egin bafiak izan eban, gure mutillak ofetaxa biartu ebela.

Urberraga ingurutan, Eibar aldetik jotazan paxista talde batzuk agertu ziran, gure gudariaren gain jarkiteko asmotan nuntait.

Onek igafi eutsen eta euren artean joaldi gogofa egin zan.

Paxistak gogof jotzen ba'eben, guriak etzegozan atzean geratzeko eta joaldi onetatik etziran galduta jausi urten, zoriontsu baño.

Gure mutillen indarra ta kemena ikusi ondoren, paxistak ezeben beste biderik izan atzerantz egitea baño.

Joaldioi egin ondoren bafiro baka-zaan mendi onetan.

URKIOA-BARAZAREN

Laño lodia zan emen.

Mendian gaitz zan alkaf ikuslea.

Origaitik mutillak ezeben ezalako ibilera eta joaldirik egin.

Kañoiak banaka ots egiten eben eta izkizakkarak be zaratarik atara eben une batzutan, baña inoiz be gogof eta sakon jardun barik.

ORDUNAN

Bizkaiz guztiko eguraldi txafa emen bere.

Eta otz gañera.

Beste tokietan legezen gure mutillak atsedean egin eben.

Kañoiak eta morteruak zarata apur-rik erabili eben.

Paxistenak asi ziran goizean jotzen baña gureak erantzuten asi yakoez-nerako ixilduta eta zarata barik gertatu ziran.

Berretin'era jaurti eben gureak bi-zen.

Leku onek aspa di onetan naiko surik artu dau.

Bertako paxistak ba'dakie gure suen idarrik eta kalerrik.

Atzo bertan ezin nasai egon al izan ziran beintzat.

Alde onetan paxistei iges egindako bi aurkistu ziran gure artara. Etziran gudariak, baña paxisten bafi ondo ekafi dabe.

Gudari taldea.

IZPAR MARDULAK

Alemaniarak eta italiarrek talde oso-tan dagozala agertu dabe gure mendietan. Eta euzetarik batzuen izenak be emon ditue. Agintarientzako jakingari ugari be edestu eben.

EGAZKINAK

Paxisten egazkiñak eguraldi txafa izan eben atzo.

Arañegun be edefik ezeben izan, egiz basatikeriak egin ebezan afen.

Atzo, euzak barik, beselako baka-zaan gure mendietan. Ostera bi baño ezituezan egin guda-ohetara.

Guda oin batzuetan euren kalteak ikusi genduzan.

Baño Arbazegi-Gefikaltz aldean eta Bolibar ingurutan laga ditue lofatzik bizienak.

Gudeagaz zer ikusirik ezeben mendi ngaritan egazkiñen bonben zuloak ikusi al izan doguz, mendi ofeitatik ziari igeska joiazan basefita baka-zaan suagatu eta euzei min emoteko ustetan jaurtiak bakaf-bakafik.

Basefi asko beia jota gelditu dira, lau orma usetan bihurtu.

Beste askok suaren lofatzak ager-izen ditue.

Gernika ingurutan eta Markina aldean euren gomuten biziari euki ta gordeko dabe gure mendietako biztanleak.

JOALDIAK?

Azkenengo orduan, guk izpar onek idazten doguzan une onetan kañoiak otean asi dira eta izkizakkarak eten barik diardue.

Joaldiren bat egiteko asmotan jagi ete dira gure mutillak?

Juan etofi ugari nabaitzen dala esan daukue.

Gure aldetik ez dogu uste joaldi gogotik izango danik.

Izango da joaldirik egiten ba'da.

Lekurez batez aldatu edo arerioa jokiren batetik alzeratzeko asmotan egiña izango da joaldirik egiten ba'da.

Ofelaxe uste dogu beintzat.

AROTZ BAT TXARA DA EUZKADIENTZAT, BAÑA ASKOZAZ TXARAGO DA BERA EZAGUTURIK ABERTZALIA EZTAN EUZKOTARA.

IZPAR MARDULAK

Alemaniarak eta italiarrek talde oso-tan dagozala agertu dabe gure mendietan. Eta euzetarik batzuen izenak be emon ditue. Agintarientzako jakingari ugari be edestu eben.

EGAZKINAK

Paxisten egazkiñak eguraldi txafa izan eben atzo.

Arañegun be edefik ezeben izan, egiz basatikeriak egin ebezan afen.

Atzo, euzak barik, beselako baka-zaan gure mendietan. Ostera bi baño ezituezan egin guda-ohetara.

Guda oin batzuetan euren kalteak ikusi genduzan.

Baño Arbazegi-Gefikaltz aldean eta Bolibar ingurutan laga ditue lofatzik bizienak.

Gudeagaz zer ikusirik ezeben mendi ngaritan egazkiñen bonben zuloak ikusi al izan doguz, mendi ofeitatik ziari igeska joiazan basefita baka-zaan suagatu eta euzei min emoteko ustetan jaurtiak bakaf-bakafik.

Basefi asko beia jota gelditu dira, lau orma usetan bihurtu.

Beste askok suaren lofatzak ager-izen ditue.

Gernika ingurutan eta Markina aldean euren gomuten biziari euki ta gordeko dabe gure mendietako biztanleak.

JOALDIAK?

Azkenengo orduan, guk izpar onek idazten doguzan une onetan kañoiak otean asi dira eta izkizakkarak eten barik diardue.

Joaldiren bat egiteko asmotan jagi ete dira gure mutillak?

Juan etofi ugari nabaitzen dala esan daukue.

Gure aldetik ez dogu uste joaldi gogotik izango danik.

Izango da joaldirik egiten ba'da.

Lekurez batez aldatu edo arerioa jokiren batetik alzeratzeko asmotan egiña izango da joaldirik egiten ba'da.

Ofelaxe uste dogu beintzat.

AROTZ BAT TXARA DA EUZKADIENTZAT, BAÑA ASKOZAZ TXARAGO DA BERA EZAGUTURIK ABERTZALIA EZTAN EUZKOTARA.

ERKALDAR ETA PAXISTEN GUDONTZIAK BURUKA

Valencia.—Egundoko burukaldia izan da Mediterraneo itxasoan eufaze eta paxista gudontzien artean. Ala ta be, ez bateko ez besteoko ontzirik galduta, antza.

Larunbatez eta igandez, "Libertad" eta "Miguel de Cervantes" erkaldar kruse-roak Cartagena'tik atera ziran eta Mala-ga aldeko itxasertza suagututen jardun eben. Paxisten egazkiñak gogor eraso eutsen, baña kañoiak erantzunaz, egazki-ñotako bat eratsi eben.

Paxisten torpedero taldea agertu zan berealakoan buruka lekura, ezer, egitea iritxi bage.

Geroago, "Canarias" eta "Balears", erkaldaren destroyer diralakoi erasoka asi ziran, eta 150 baño suaga geyago ja-urti eutsen.

Gud'ikasketak amaitu dabean gudaburu talde bafia.

BILBAO'KO izpafingiak

GUDA-ARGAZKIAK

"Euzkadi"

Jaferal—oyu egiten dau—, aderez ol-
dubaz arerijua betu egin blaf dala-ta.
Gure gudariak, eura aldezten daben
lura, ardurarik aundienaz aldezten da-
bela diño. Arerijuarer neufitk atzako
goiotuari ta basatikerijari, esiatk imitia
biafekua ei-da ixan be. Eta gure guda-
riak, esi ori, euren bulafakaz eta izkilu-
bakaz mihi ei-dautse.

Katolikuen ixena ei-darue. Eta efririk
baketsubenak efi ta bifundute; sendiak
erail eta betiko ondutute; euzko-ema-
lkuene garbi-aratzak mairuben eskubetan
laga ta emakume kutsug'en garbitasuna
-gañokua kutsutute eta berein basatikeri
egiten ei-diñardube.

Queipo lloxunak ifadotsez iragafitako
nabarmenkeri gustiak ei-darue euren bi-
dia. Euzko-emakumak mairu lloxun zimis-
giei emota Queipo bijozgiaren amesa,
ixan ei-da, arek ifadotsez bein baño sati-
jago iragafia.

Baña Bizkaya'ko aldi estu onetan al
dauan gustia egingo ei-darue arerijuari
atzeruntz eragiteko. Paxiotafan menpe bi-
xi baño paxiotafan sufka gudaruten il
oba ei-da ba.

Eta ori dala-ta, jaferal—oyu egiten
dau— atietan daukagun arerijuari atze-
runtz eragiteko jaferal egin blaf dala-
-ta.

"Tierra Vasca"

Bilbao'k dauan gafantzijatzaz idasten
dau. Eta Bilbao'k dauan gafantzija eza-
gutute ez daben giti ixango dirala diño.
Valencia'n be ori onek gudea buruz dauan
gafantzija guk baxen ondo ezagutute ei-
-dabe. Europa guda onetan begi-einai ta
bixi bixi ei-da gudea makutute dan al-
deruntz so-egiaz gurendarijen alderuntz
igututeko.

Malaga jausi zanian paxiotafan osipa-
go-gora lgon ei-zan. Efi-aldezina oster-
tera lufara jatzia geratu. Malaga'guz ori
jazo zanian Bilbao'guz zer jazo eze-
lizken hantzen daz.

Bilbao'etan gafantzija aundia be aundia
dala-ta. Eta aundia dala-ta Euzka-
di'ko ta Valencia'ko jauritza'k be
ondo baño obeto dakijetako. Bilbao ondo
aldestuko dabela uste au ta beriala al
kiztuten asiko dirala asl be.

"Lan-Deya"

Euzkad'ko lendakari jaunaren asiri bat
agertute dan zefenda bilara idatzila. Es-
pana'ko paxiotafan oteintza ezekafian,
algerian dabilzan doistaf egazkitzafak,

Gernika suagatu egin ixan dabela diño,
agiriak, eta edestijan tokirik agirijsena
ixan dauan uri ospetsua sutauta anstuten
laga ixan dabela. Suagatz eonegaz, gu,
euzkotafok, zatirik minberienian zauritu
ixan gafubezala diño, geure azkatasuna-
ren kabija bera efi ta kiskaldu dauku-
bela-ta. Azkatasunaren arerijua diñar-
kandik besterik itxaron be ezin itxaron
ei-eikian.

Oldafitze koldaf onen ondoren, euzko-
taf-gustijok jazi blaf garala diño, geure
indaf gustiekaz arerijuari atzeruntz era-
giteko. Arerijua toki askotatik auzeratu
ixan dala, diño, ondoren efrijaren bultza-
deaz jen baño atzerago iges-egin blaf ixar-
teko.

Oraingo irain au ixango al-da, ba, ari-
rijo zital ofi atzeruntz eragiteko indafu
ta adoretuko gatazan zuzperkaya.

"Euzkadi Roja"

Gernika'ko jazokun negafagafija baxen
gaitetsigafijatzaz idasten dauz lenengo
ingoskiko jefuak. Gernika su bixifan ikus-
ten dala diño. Paxiotafan gofoko gustia
Gernika'ren ganera jausi ixan ei-da.

Basat'keri onek, baña, yaokan zigofa
ixan blaf ei-dau. Gusti-gustijok zuzpefu
blaf ei-gara paxiotafai irabazi ixan daben
zigofa emoteko.

Zigof ori emoteko, gudarozle ikasija,
lagizko gudarozia jafi ixan ei-dau Euzka-
di'k. Eta gudarozte ori ixango ei-da
Gernika suagatu ta efi ixan daben pa-
xiotaf bijozgiak zigotuko dauzaua.

"El Liberal"

Euzkad'ko gudaufka onetan egin blaf
dana auxe ei-da: eutsi.

Euzkadi, guda onetan, zoritzafekua ixan
ei-da. Zoritzafian ikasi ei-dau, baña, sen-
dutu ta adoretute be.

Euzko gudoñetan nabaitute dan zori-
txa'fa ei ei-da atsegafija ixan be. Areri-
juak gogof oldafutute ei-dau, ba, ta guda
-zikilurik onemakaz oldafute be.

Paxiotafan oldafite onek, bere zijuak
ei-dauz. Emen ofen gogof oldafute-ezker-
o, Asturias eta beste guda-afeti batzube-
ta gudarjak. Bizkai'ra ekafiko doguza-
lako ustia ei-dabe, ba, ta guda-afeti areik
indafetuta geratuko diralakua.

Asmo ofeik, baña, gudaufka ixugafi on-
euten ba'dautsagu, eutsi, ofeik urtergo
ei-dautse, euren indaf gustiak ofite ki-
kilduko, dirala-ta.

Ondiño nasaj igututeko beste luf ei-dau-
kagu. Daukagun au, baña, bialekun ei-
-yaku. Eta oinkada bat be geyago ez gal-
tzeiko eran gertau blaf ei-gara, orain eutsi
ta geruago atzeruntz eragiteko.

Idaz-sariketa

Gudaz gero idazten asitako idazle
berrientzat.
Idazle batok talde bitan bereziko
dira. ERI IDAZLEAK GUDARI IDAZ-
LEAK.

Lenengo taldekoentzat sari abek
biten ditugu:
Lenengo saria, 200 laurleko.
Bigaren saria, 100.
Irugarren saria, 50.

Bigaren taldekoentzat sari onexek
jartzen doguz:
Lenengo saria, 250 laurleko.
Bigaren saria, 200.
Irugarren saria, 150.
Laugarren saria, 100.
Boskaren saria, 50.

Gudea baño lenago idazten izan da-
be. IDAZLE ZAARENTZAT.
Idazle batok talde bitan bereziko
dira. ERI IDAZLE ZAARAK GUDA-
RI IDAZLE ZAARAK.

Lenengo taldekoentzat sari abek
biten ditugu:
Lenengo saria, 200 laurleko.
Bigaren saria, 100.
Irugarren saria, 50.

Bigaren taldekoentzat sari onexek
jartzen doguz:
Lenengo saria, 250 laurleko.
Bigaren saria, 200.
Irugarren saria, 150.
Laugarren saria, 100.
Boskaren saria, 50.

BALDINTZAK

Jartzen dan Idaz Sariketa au gudea
amaitu daitenean ebazitako da. Eraba-
gia emoteko Euzkelun Irakurle Ba-
tzar Epale Batzorde bat izentauko
dau.

Idazleak edozein gai erabilteko aza-
katasuna izango dabe, naiz eierti
uesekoak, naiz efi izpafak. Gudariak,
baña, egokiago izango da gudeatz-
ko (guda ofetakoak eta abar) gayak
erabiltea.

Erabagia emoteko, idazle baktok-
aren lgnari buruz, xetasun onek go-
goan eukike dira:

Zenbat idatzi dauz: asko ala giti.
Baktok idatzi daun gustia gogoan
eukiko ca, osoan llosteko zelako izan
dan bere lana.

Sariketari buruz gafantzirik goyen
emongo yakona auxe da:

a) Laburki idatzeta.

g) Yokera garbia erabilteza. La-
burki idazteak etau esan nai, oso la-
bur idatzi beaf izango danik, erabiliko
dan gava on be-bilduta erabiltea
balzik, Eztaitea izan, adibidez, amaf

lerotan, ondo biribilduta, argi ta eg-
ki esan leikena, ogetamaf lero erabil-
tea, esan nai dan berbera, puztuta ba-
tera ta bestera, idazkia luze-tuaz esa-
teko. Beraz, ba, laburtasunak ezta
esan nai, nai ta nai-ez, idazkiak la-
burak izan beaf dabela, gayak laburki
erabiltea baño. Izan litteke gaya gar-
antzi undikoa eta luze azaldu beaf
izatea. Alan izan ezker, luze izatea
eroki izango da baña al dala luzeegi
ez egin, luzeegiak irakurlea bildurtu
egiten du-ta.

esan nai itzetan euzkera garbi-garbia,
kutsu gabeta, erabili izan bearko danik.
Yokera ga-bia erabilteaz, eztozu
Esan nai doguna da euzkera bere
srauz idatzi beaf dala ez erderaren
srauz.

Yoskeraz (itzak lotukeran eta esa-
kunak lotukeran) garbitasuna zeata
erabili beaf da. On'yo yosi euzkera
natz ta erderazo itzen batzuk erabi-
li beaf. Ez uste izan erderazko itzik
ei erabilteaz garbitasunik asko dala.
Ez ba'leiteke erderazko itzik ei era-
biltea ta erderazko yoskeraz yosita
egotea.

Idazleak, naiz bizkaiteraz naiz gipuz-
keraz gogozko idazkera erabili al
izango dabe, naiz izpafakerauna (fo-
netika'duna) naiz izpafakera bakoa.

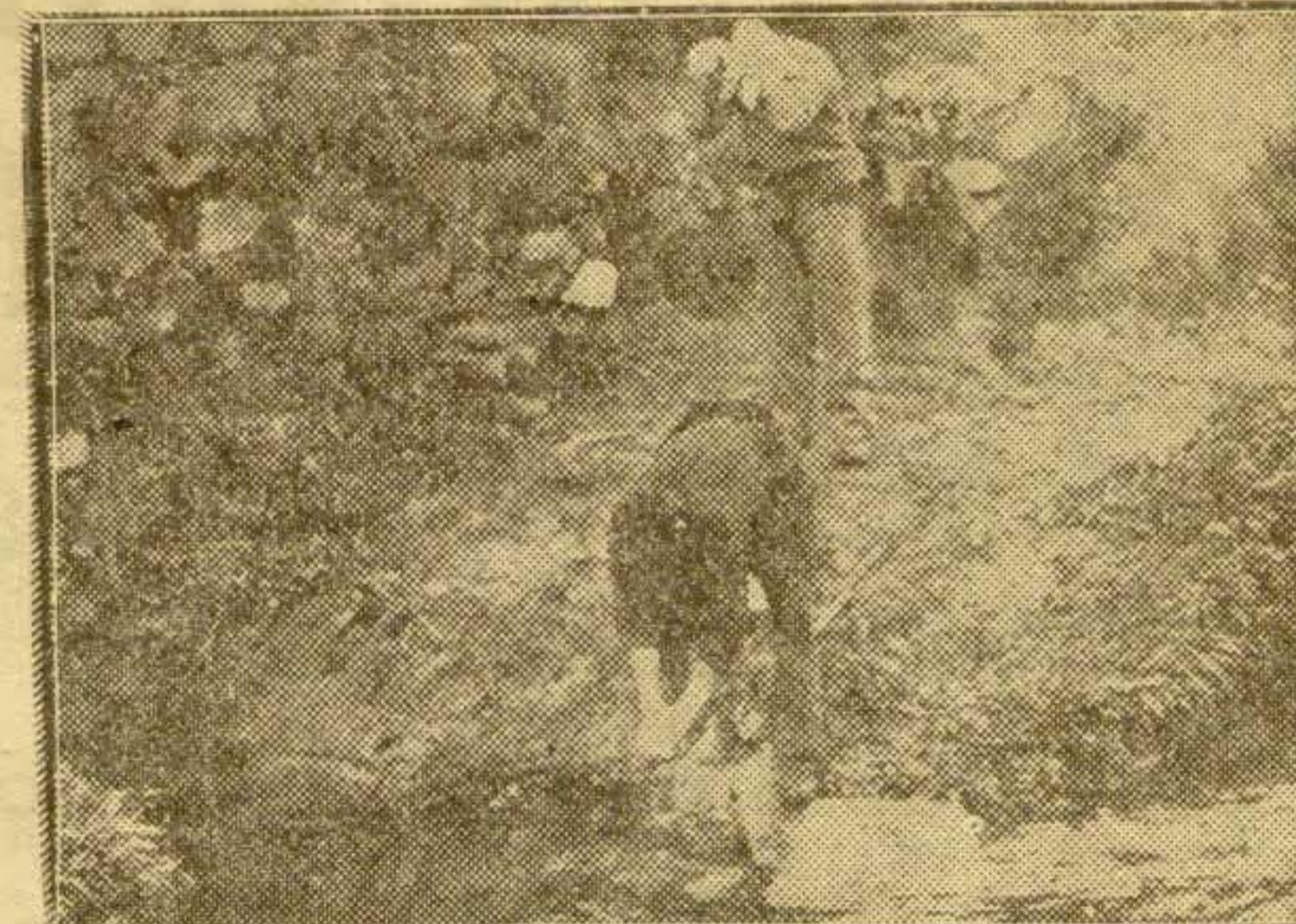
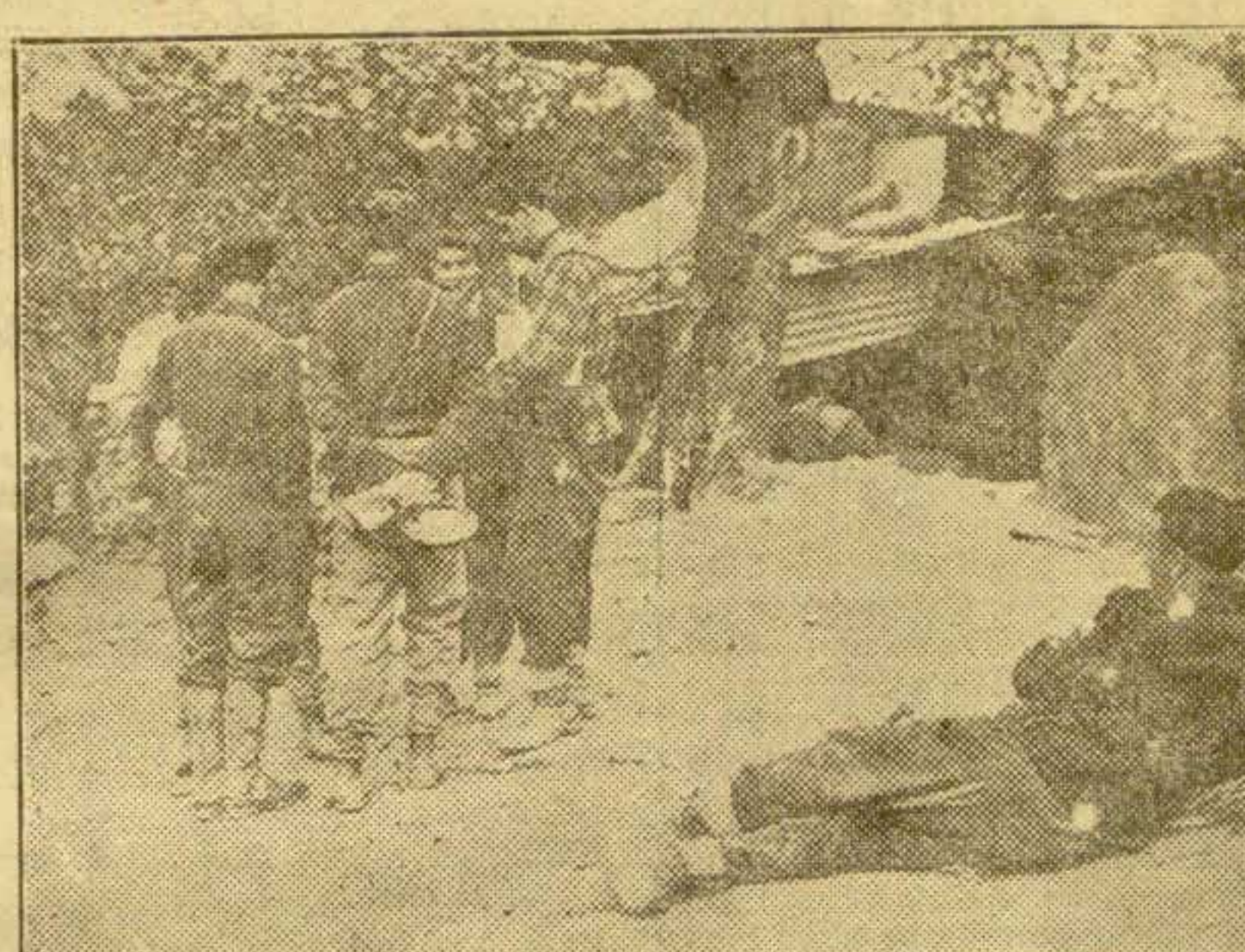
Idazleak euren lenengo lana b'aldid
davenean (dezatensan) EGUNA'ren
Artezkarari edo Euzkeldun Irakurle
Batzari yakin erezikto dautse Sarike-
tari buruz (con relación al concurso)
zein taldean sartzea yagoken.

BATZORDE EPAIKARIAK

Erabagia emoteko (gudea amaituta
emongo da) talde baktokera Batzorde
Epaikari bat izentauko da. Batzorde ba-
kotxa euzkeltzale bikain bik osotuko da-
be. Bata Bizkai'ko euzkerezantzat eta
beste Gipuzkoa'rentzat.

Talde baktokerean, Bizkai'ko Epaikariak
Bizkayeraz argitaldutako idazlanen ardu-
ra izango dau ta Gipuzkoa'koak gipuz-
keraz argitaldutakoa. Epaikari bako-
txak berak aztertutako idazlanaren epi-
ya beingon emongo dau, azkenetako da-
nak epaitzeko utzi barik. Astertutako
idazlan d'azkazel edo sobre baten (ba-
fuan epaya dala) sartuko dau ta Euz-
keldun Irakurle Batzari bidalduko dau-
tso.

Epaya puntuz emongo da. onetaxe:
Puntorik goyen ogei izango dira ta idaz-
ki baktokari epaikariak deritoxon beste
punto edo ogeiren emongo dauzko. Sa-

riketea amaitu daitenean idazkazabal edo
soriak idetiko dira ta ikusiko da batz
beste zenbat ogeiren edo punto izan dau-
zan baktokak. Eta ogeirenez ogeiren edo
puntoz punto (gogoa arturik baktokak
egin daun jana, ba puntuetan bardiñean
egonafan ezin bard'ndu izango dira bost
idazlan egin dituna ta befogetamaf egin
dituna) goyen dagozanari emongo yakez
sariak.

Sari banaketeta egiteko Euzkeldun Ira-
kurle Batz'kai yai aundi ta edef bat anto-
latuko du.

EUZKELDUN IRAKURLE
BATZA.

Kirikiño saildia

DEYA

Saildi ontako gudariak, gaur egua-
tana, ilak 28, goizeko bederatziatan
gudalotxean euren daitetala aginduten
daitsegu.

Buruzagia.

AROTZ BAT TXARA DA EUZ-
KADIRENTZAT, BASA AS-
KOZAZ TXARAGO DA BERA
EZAGUTURIK ABERTZALIA
EZTAN EUZKOTARA.

Atzoko izpafik urtenaz Gernika'ko
jazokuna ixan zan. Paxiotaf katoli-
kuak (?) Gernika'n egin ixan daben
basatikerija, neufitk atazkua da ixan
be gero.

Lenengo

Durango'n egin ixan ebena, ikara-
gafija ixan zan. Paxiotafan odol-ega-
fija, baña, Europa gustia ta Amerika
be afituta laga ixan eban basatikeri
aregaz ez zan astu. Ondiño odol ge-
yago gura ixan dau, zoritzaf geyago
edatu.

Lenengo

Eta ase eziñeko odol-egafija asetan,
Gernika'ra Juan ziran.

Gernika uri gentzatsi-gentzatsuba
da, bariz, gudohetarik urun aurkitzen
dan uri txukuna ta ospetsua.

Lenengo

Paxiotafak ez dabe osperik ezagu-
tute baña. Euren gogofuarentzat efi
odol-egariarentzat, gustiak dira ba-
dina.

Urijok deusestu ta biztanlik jeki-
lasterka erailten dabilzanak doistaf.
ak ba-dira, jaxan ezagututeko?

Lenengo

Paxiotafan gurendea joranez itxaro-
ten daben euzkotafak, antzafuf bede-
gara dauke Durango eta Gernika'ko
jazokunetan. Atzerijetako paxiotafai
sakduta dagozan bijoz bako, guda-
buru ofeikandik itxaron leikena, euren bide
bako eginen deungietan ikusi leike, ba.

Katolikak dirala esan, eta Duran-
go'n eta Gernika'n ofeik egin ixan da.
bezan basatikeriak, basatirik-basati-
jenak be ez dabez egiten. Paxiotafak
ixan ezik, ihok bez.

Lenengo

Igazi dan astelen atsegaldian Ger-
nika'n ixan ziranak esanda dakigua
an jazo ixan ziran jazokun batzuk.

Uri gentzetsu apalaren gane-ziaf,
Mola bijozgiaren ofeñak, Gernika'ga-
ne gustia euren ixan bai-litzan azka-
tasun gustijaz egatu ei-ziran, eta era-
gozpenik txikijenk be ihok bideratu
barik egin ei-eben egin al-ixan eben
txar gustia.

Lenengo

Atziak auzetan suagatu ei-ebazan.
Eta suaga-berunblik botatiaz be nai-
kotu ez da, suzko suagak botaten ekin
ei-eutsen, ori osua sutauta imiti af-
tian ekin be.

Lenengo

Eta Gernika, txukuna be txukuna
ixan zan Gernika ospetsua, su ta gar-
afian astuta jafi ixan dabe. Biztan-
lik, bariz, izkizlaster-bidiz zaurituko.
Eta egin ixan daben gustijori, eura-
k d'nuenz, katoliku, bida zabaldutako
egin ixan dabe gixabidia gixafte-maf
edatuteko.

Lenengo

Gure arerijuk izkiluz zamatuta da-
gozala oldafutute danekube. Suagaz
-suaga ei-dauke, egazkitak egazkiten.
Eta guk? Guk adoria. Ainbeste gu-
da-izkilurik eusteko adoria edo zozzer
biark, da blaf be izkiluz bardinduta
ba'gegoz, baña gure adoriak beste or-
doren bat ixango leuke. Eta orain au-
feratz dagijan arerijuk, atzerantz
egin biarko leuke, geyago auzeratuko
ez litzaken tokirako, atzeratutako.

Lenengo

Bizkaya'k, gudea buruz, garantzirik
ez daunik, ez dau inok esango, ez da
arrijorik-arerijuenak be.

Bizkai'ko ola ta miazak aldin aundia
dabe. Gudea buruz neufu-ezker, baña,
aundietan be aundia. Beraz, Bizkaya
aldestutia, paxiotafan izkilur-
be jausi gura ez daben gustijet yaoke:
Valencia'ko jauritza'ri be bai.

Lenengo

Eta esan dogunaz, Euzkad'ko gu-
daufka buruz naikua esan dogu u-
ste dogu. Arerijuk gogof be gogof ol-
dofutute dabena bai-dakigu. Eta go-
gof oldafutute dabena gogof erant-
zutuko, arerijuk daukan antzerako
izkilubak baf dira. Gudaufka gogof
bateri orantzetako eskatu leiken eska-
tzeorik txikijena orixe da: gudea egi-
teko gude-izkilubak jaxia.

Lenengo

Doistafan egazkitetarik botaten da-
uskuzean berunblik erailen ez ba
gafubez, erail, paxiotafak ifadotseta-
tik iragarten daukuben gosak ez ga-
fuz erailgo.

Lenengo

Bilbao'ko kaya esituta eukela paxio-
tafak iragari ixan ebenetik ona, zor-
tzi itxasontzi saftu dira Bilbao'ko ka-
ra: orain egin batzuk lau; igandian
bi, ta arafegun beste bi.

Lenengo

Eta England'etik etori ixan diran
ixontzjok, jaki-edakiz zamatuta etori
ixan dira. Beraz, zortzi ixontzjok eka-
ri ixan dabezan jaki-bakijok, paxio-
tafak ifadotzak beste gauzarik ba-di-
fue be, zati baterako gosia uxatu
dautse bilbaotafai.

Lenengo

Ezetariko eragozpen barik Bilbao'
ratu ixan diran ixontzjok, beste bat-
zuk be ekafiko dabez, onek irakusti
dautsen bidetik ibili gura diranak a-
ko ixango dira-ta.

Gosiak ez gatzu ligo, ba. Guzafak
bez, Erailtekoan beste gauzaren bat-
te erailgo gafuz: egazkitetarik bota
ol-dauskubezan suaga-bequnblik eta
antzeko ikayak.

Lenengo

"La Voz de España" paxiotafan iz-
pafingia jausi dogu. Eta bere ingos-
kijetan, iri argazki.

Argazkijot begira jafi gara, ta ba-
kotxaren ofian lerotutako ixen-abke-
nak eta abaf irakurten'asl.

Ona emen euren ixen-abkenak: Or-
begozo eta Gufutaga'taf Estepa'n.
Ordizola eta Goenaga'taf Joseba Mar-
tin eta Gogortza'taf Joseba Mirena.

Lenengo bijak azpetitafak dira, ta
32 eta 20 urtedunak. Azkenengua,
bariz, xetasua dala imiten dau, ta
21 urte daukazala.

Lenengo

Oniek, iru gudarijok, efraketak di-
rala diño; ihaki Deuna'ren saildiko
gudarijak dirala, ta "Por Dios y por
la Patria" Aretxabaleta eta Bizkai'ko
gudohetan ilotzik jausi ixan dirala,
Goyan begoz, ba, gixagaxo aundjak.

Lenengo

"La Voz de España" Donostia'n ar-
gitalzen da, ta "Diario tradicionalis-
ta" ixenaz argitaldu be. Salamanca'n
argitalduko ba'lebe be, baña, daut-
sen baño España-sunde aundijagaxo
ez leuke argitalduko.

Lenengo

Tamagarija da, ta aundia ixan be,
atatu doguzan iru efraketak lako euz-
kelun jatorak España'sunde, atsi-
tako izpafingian argazkituta ikusi
blaf ixatia. Tamalik-tamaina, baña,
ta mingarjiena be, euren anaya ma-
tiak erailien dabilzala ditzik jausi-
tako euzko-gudari oreitaz itatzi ixan
dabena da: "Muertos por Dios y por
la Patria".

Lenengo

"La Voz de España"rena da beste
irf-mafazki au be:

"Euzko-gudaroztiak egazkitak ez
dan ala? Ihun etxakoz ikusten-eta.

—Bai, ba-dauz. Baña "egazku" be
urtu yakez bai, ta jan egin dabez.

Iri-alkar-izketa au mafazki-ohiaf
imiten'au, ja orixe bai benetan irf
egitia...

Lenengo

Sagutxu blurtu dirala diñuezan
egazkitak, usterik gitiñen daben egu-
nian atso blurtuta eurenkatutako ba
lira, oraingo irf-mafazki au bafiro
argitalduteko gogorik ixango eta-leukie?
Ez da, ba, ibori irf laf egiteko. Zori-
jona ta txara be, aldiska ixaten di-
rak dira, ba. Beraz, gaur irf dagijana,
ba-litke bijaf irigari ixatia.

Abd el Kader España'ren adizkide
aundia Salamanca'ra eudu dala, be,
"La Voz de España" efraketan izpaf-
ingian irakurten da. Mairuben jaun-
tu au asko goratute dan, España
paxiotafaren abotsak mairutefan bu-
ruba gorakutia ez da g'itxelua ixan
be, efraketa ta mairu; Hitler eta Mus-
solini, berein enda, ta beste arembeste
uskurta-era mataza baten nastuta
dagoz-eta.

Lenengo

"Euzkel-jai" pelotatikian jokatu-
ko jokaldi bat be, "La Voz de Espa-
ña" izpafingjak iragarten dau.

II Salaberria ta Alda, Bengoetxea
ta Piazabon'ren aprika xirala jokatu
ei-zan.

Lenengo bilkotxa, bein be atzeratu
barik, 39'ra eudu ei-zan bigarrena 35'
ra eudu zaneho. Jokaldija, bafiz, 40
eskuradira ei-zan. Gurendari urte-
ko eskuradiri bat baño, palta ez ebe-
nen alde ei-ziran, diru-jokatzafiak.
Eta gurendea eskubetan ebelakuan,
bateri ogei jokatu ixan eutsenak be,
berein ixan ei-ziran. Gurendea, bafiz
—jalako alatzik!— galdutzak eukenak
irabazi ei-eben.

Lenengo

Ora of paxiotafentzat ikasbide po-
lita. Ofelik be ba, mairuben eta beste
berein lantza-bidiz irabazi ixan da-
bezan e-kurafitak dirala-ta, gure-
ndari begira jafita dakusgu, eta euren
gurenda-a'fiaz baten aurka ogei
emoteko gertautu.

Ustiatk-uste, ta jokua-k-joko, guds
onen gurendea eskubetan daukela ta
rutukula dabilzan paxiotafai, ba, pe-
lota-jokafiaz jaso zana jazo ez ba
itzakijue, gero...

3-0

Euzko ostikolariak irabazi

Paris.—Atzo egin eben ostikolera
jokaldia Euzko Taldea eta Paris'ko
Racing'ekoak, talde ontan jokari az-
kar batzuk arteko xirala.

ATZERRIKO IZPARRAK

Inglatera'k Franco'ri asare'a agertuko dautso "Cervera"ren lanakaitik

Eden'egaz jardun ondoren pozik agertu da Spack. - Danubio ibaia ganezka. Eregien ibillerak. - Beck eta Carol eregeak egin dituezan jardunetarik ondoren onak agertu dira. - Goering Alemania'ra biurtu da. - Beste izpa'ak.

GUIDO SCHMID BURESKUNDE
JALETARA DIJOALA-TA...

Londres. — Atzeri-arazotako austriar idazkari Guido Schmid ospetsua bures-jende-jaietarako Londres'era joabeko dala-ta. Londres eta Paris'en Austria'ren jokabideari buruz jarduteko eskutikoteko artzea biltzeko dio "Times" izpafingiak. Eguneroko ofek dionez, Venecia'ko jardunaldiak Austria ta Checoslovaquia'ren jokabidea afizikutsua da.

EDEN'EN JARDUN ONDORREN,
POZIK SPACK

Bruselas. — Gaur goizez Mr. Eden'ekin jardun ondoren, pozgafi iritzi diola erabakiari azaldu du Atzeri-arazotako ministro M. Spack'ek. Biar afatsalder artuko du Mr. Eden'ek Londres'era.

"ALMIRANTE CERVERA"GAITIK
ASARE-AGIRIKA

Londres. — "Almirante Cervera" itxas-lupafak, jofailako 25'gafenez, janariz beteta Bilba'o'ra zijoazen iru ingulandak

Itxasontziri oldartu-nalaz jardun zala-ta, Hundaya'n dagon Franco'ren aldeko agintariak asare-agirika elizteko agindua artu du. Diotenez, ufean, baiña ez iru mila-lan bafuan eta Inglatera'k ez duala inongo esirik ontzat ematen. "Almirante Cervera" itxas-lupafari "Hood" ingulandak gudontziak atzera eragin zion eta Bilba'o'rako safera estitzen ez zion ifondilek hura laketu.

GOERING ALEMANIA'RA

Roma. — Goering emen izan zan atzo eta berria Alemania'rako urten eban.

BILBAO'RA INGELES ONTZI
GEYAGO

Londres. — Bizka'ko itxasoa azia izan zan arafegun "Almirante Cervera" paxista gudontziak ingeles ontzi bat geldirazo nai ebalata. Itxasertzetik sei mila-ra egozala-ta, latefi-uretan ofetarako esalubidea da-bala adirazi nai eban "Cervera" k.

Baia "Shoropshire" ingeles itxazero dalakoak ez eutsan azalpen ori zintzat ar-

ku, eta zama-ontzia, itxazoz beterik, bere kaleraño eldu zan ezatariko oker barik.

INGELES ONTZIAK ERAGOZPENIK
IZAN EZ DACHEN

Londres. — Foreign Office zaingoak España'ko ingeles ordezkariak, Chilton jaur-nari idazkia igofu dautsa Salamanca'ko batzar-buru paxistekin itzein dagiala aginduz, Bilba'o'rantz doiakezan ingeles zama-ontziei eragozpenik eza ez dachien.

Itxas prankuan ontziok "Hood" itxazeroak zainduten dituala, agertzen dautsa idazki ofetan eta latefi-uretan. Euzko-Gobernu'k babesteko dituala bere gudontziak eta legoteko artilleriaz.

BECK ETA CAROL

Varsovia. — Beck'ek Rumania'ren urli buruan egin dituzan jardunen ondoren agertu diran ondorenetzaz pozik agertzen dira Polonia'ko izpafingiak. Bukares'eko jardunak adizkide antzera egin zitala agertu nai da eta Beck'ek Carol'egaz egin eban mintzaldietan efi bitzuen artean

dagon adizkidetasun sendoa agerfari izan dirala.

FRANCO'RI BRANTZUNA

Londres. — Franco'k ingeles Gobernuari egin dautsan asare-agiriak erantzun efea izango dabela uste da.

Ingeles gudontziak españa'k uretatik kanpora egin izan dirala beti adierazoko dautse eta ingeles ontziak itxas andian zainitzeko Inglatera'ko Gobernuak beti gertu dautsa.

EREGIEN IBILLERAK

Paris. — Paris'en egun batzuk igaro ondoren Gustavo eregeak Friburgo'ra usten dau. Efi onetan Haden'go dutesaren etxean biziko da.

URIOLAK

Sofia. — Danubio'ko euriategatik urli andiak egon dira emen. Danubio ibaia ganezka egin dau eta Vidin uriko auzak urez bete. Lareu eta inguru ur azpian gertu dira eta euren jantzek laga egin ditue. Kalteak asko dira.

TARTEKA-MARTEKA

Inglatera'k amar milla egazkin urtearen azkenerako. - Lur ikarea Peru'n. - Egazkin bat lu'era. - Eden, Bruselas'en. - Politika lanetan Frantzia'n. - Bilba'o'ko blokeoa dala-ta. - Chile españa' erkaltzale. - Beste izpa'ak.

INGLATERA'REN EGAZKINAK
10.000'KO TALDEA

Londres. — Sir Philip Lessoon'ek eta Sir Thomas Inskip'ek egin dabezan azalpenak gertzen dabenaz, 1937'gna, igaro ordi'ko Inglatera'k 10.000 egazkin euko dauz.

1930'gnetik 1935'gnera bateko beste 700 gudako egazkin egin dabez urtean eta azkenengo iru urteetan egazkin-gintzea ugaldtu egin dabe ta urtean 1.000 egin izan dabez ta 10.000 egazkin izatera eldu egingo dira.

Orainarte egazkinetarako ta egazkin guda-lanetarako 55.000 gizon izan dabez ta 70.000'eragino gertuko dabez gudari ta gudari-agintariak. Azkenengo urte bitan 2.500 egazkin-zuzendari gertu dabez ta aurtien beste 1.500 gertuko dabez. Guda-gintzetan orain 63.000 langilek lan egin dabez; 1935'gn, baino 33.000 langile geiago.

Lord Swinton'ek aitzen emon dabez 1938'gn. ta 1939'gn. egazkin-geltze aundiak egingo dabez.

Gertakizunak egiten el-dinardue ta egazkin talde batiak egingo dabez ta antzina'ko egazkinak izkili bafiz oraiduko dabez; egazkin batiak guda adirako gertatuko dabez.

TXINA'KO ORDEZKARIAK

Genova. — Txina'ko ordezkari talde bat eldu da. Efi au ikusi ondoren Londres'etako bidea afu eban, angorege jaietara juteko asmotan.

LUR IKAREA PERU'N

Lima. — Lur ikara bat egon da eta bildur ugari saftu dau efan. Ainbat oxe jausi dira. Ildakoak eundakak dirala uste da.

EGAZKIN BAT LURERA

Londres. — Egazkin batek sua afu eta lu'era jausi da Portmadoc'en. Eruztalia ilda gertu da eta bere laguna zaurituta.

POLITIKA LANETAN FRANTZIA'N

Paris. — Gobernuak batzafean batu da Blum maj buru zala.

Asi fan astea zaratsua izango dan ustea dago.

Egunotako baten radio'tik itz egin-go dau Blum'ek. Itzaldi onetan Blum'

ek bere mienpian dagozan ugazabei, langileak eginiko itunbenak beteteko biarkuna dabela adierazoko dau. Ise eta legea oso osorik bete dagian eskaria egingo dautse, jnoiz be lege ofetarik urten barik.

EDEN BRUSELAS'EN

Bruselas. — Eden jauna eldu da. Spac ministrak urten dautso aguf egiten. Beriala Inglatera'ko ordezkari-tza etxera juan ziran. Andik lendar-karizara juan zan eta Van Zeeland' egaz jardun aldi luze bat egin eban. Jardun onetara Spac be juan zan. Gabean lendar-kariak apari bat emon eban Eden'en opaz eta befogetamar maikide batu ziran. Euron artean Beck, Luxemburgo'ko ordezkaria.

BILBAO'KO BLOKEOA DALA-TA

Londres. — "Manchester Guardian," ek dionez, Bilba'o'ko portuaren blokeo edo itxas-esitza, Franco'ren lagunak edatu daben guzuz utsa betherik ez da.

Bilba'o'ko itxas-esitza guzafa dana, ingeles itxasontziak Bilba'o'rteak azaltzen dau. Itxasontziok erkaldien gudontziak eta itxas-ertzeo kanoiak lagundu dautse.

Autu oferi buruz esan diranak ez dauke ofaririk. Alemandak gudontziak itxaso ori minaz jose ebena egi da izan; erkaldien gudontziak bai-na, bafiz egin ebezan minok eta Bilba'o'rako bidea azke dago ta janariz duazen ontziak ez dauke afizkurik.

CHILE, ESPAÑA' ERKALTZALE

Santiago de Chile. — España'k erizal-ien alde jayak ospatu dira. Diru-biltzek egiten dabez jai ofetan, eta diruok españa'k langile efizaliet lagunduteko ditue.

AUSTRIA'N IZPA'INGIEN
JARDUNAK

Viena. — Venecia'n barikuz Mussolini'k eta Kuri Schrechsning artu eban erabagiei buruz difardue izpafingiak. Austria ta Italia adizkidetua egin dirala diñoe guziak, "Lagun onen artean, itunben argiak" diño "Reichtopf," ek.

Roma'kin dabezan itunbenak sa-

dotu egingo dirala-ta Danubio abar-rik euri ondo deritxoenez eralduko dabezan susmoa agertzen dabe.

HOLANDA' LANGILEAK ESPASA'N
ERIAZ

Amsterdam. — Iratleri Batzak 45.000 florin emon dautsaz españa'k efi aldeko Bazkunari. Beste 100.000 florin emongo dautsaz ufengo, langileen artean algertatik eratsitakoaz ornidunak.

BELBILLETAKO OTSENEN OPORA

Londres. — Autobusetako langileak opofean dirau. Beste 80 langilek atzokoan euren lagunekana egin dabe, eta ez dira lanera eldu.

Arretiaz izendatutako epean lan-aldia egunero zazpi ordu ta erdi eza-ti ezik, autobus guztiak geldituko dira. Ta ori ofek aundia izango da, egege bafieren aukiratzet jayak ofegaz batean izango litzakez-ta.

ANDIK ETA EMENDIK

Euzkotaren alde Londres'en. - Ontzitegie-tako langilleak opor. - Van Zeeland España'ko bake atondutzale? - Hitler Versailles'ko egiunearen kaltez. - Bilbao'ko portua era-gozen gabe. - Beste izpa'ak.

ALEMAN LANGILEAK, ESPAÑA'N

Hamburgo. — Mila gizon inguru ora-indik orain urten dabe "Horn Voos" ontzitegiatetik España'k alderantz. Al-tuak eta langile azkafenak izan dira gienbat.

Arma saldutea onuragafi izan yake alemanak España'ko auzi onetan. Adizburuek Etxeak garai jakine-tan s'mak bialtzen ditue España'ra. Jaubeak, Bruno Spiro eta Paul Robert Spiro saleroslea dira, Hamburgo'koak.

HITLER VERSAILLES-EGUNE
KALTEZ

Paris. — Versailles'ko itunbenako 141 eta 146 atalidak oraindik betebea-fioak dira, eta Marukoetan Alema-nia'k ezer ez nai izatea adirazen dabe. Alemania'rentzat egindunok apala-riak diranez, Hitler'ek oraingoan za-paku egingo dituala esan daze.

Itunben kaltegiatik atsegin ez ya-kazenez gahera, lau zio ditu Alema-nia'k, españa'k Marukoak gorabera ta zerikus andikotzat etsiteko. Marukoak euki dagian europat estaduak, Gibraltar'eko ereban agindarizta bere es-kuetan dauka.

Meditefaneo'ko bialpideak ingelesentzat oker izan eifekezala-ta, Frantze'ri eskefi barik, España'ri emotea nai izan eban beñola Inglatera'k. Beste estadu baten eskuetan egotezikero, zergaiti ofek indaf astunago izango leuika, gahera.

Ona beste zio bat. Maruko alde ori Alemania'ren agindupe lotuko ba' litz, mairu-gudarote egoki ta askara egiteko Frantze'k dituan asmoak, ez-erzuta lotuko litzakez.

BILBAO'KO KAIA ERAGOZPEN
BAGE

Londres. — Bilba'o'ko kaia esituta da-gola-ta zababakutako albitak, Franco'

ren onerako paxistak asmau eta es-nak dirala adirazen dau "Manches-ter Guardian"ek. Arezkerio gertaerak, esanek guzifa dirala agertu dabe. Bilba'o'ra lau ontzi ingeles sartu dira, erkaldak gudontziak eta euzko-ixas-ertzeo kanoiak babespenaz.

Ontzazko azalpenak ofari bakoak izan dira. Bizkaya'ko uretan minak ipini egin zituen alemanak, baiña gudontzi erkaldarak aspaldi kendu zituen.

Bilba'o'ko kaia garbi dago, eta ontziak janariz betherik, ezatariko aris-ku bage eldu dira bertara.

VAN ZEELAND, ESPAÑA'KO BAKE
ATONDUTZALE?

Londres. — Van Zeeland, Degrelle'ren garaitzale belgikar, España'k estadian baka egin dedin, Roosevelt'ekin au-tuetan asteke izentatu dabela, diñoe. Atundu-bideak egiteko gizon blok izango eta diran edo.

Gudan diarduen alde biak ontzal artuko dabela Van Zeeland, esan daze, katoliko dalako alde batak, eta paxismo-esai dalako besteak.

Asmo orixe guztiak ontzat artuko dabela esaten dabe alitak.

EUZKOTAREN ALDEZ ION.
DRES'EN

Londres. — Bizkaya'ra janariak eta osakalak bialtzeo diru-bilpide eres-kadak gero ta gizenago dolaz.

Bazkuna eta agindari - eragundeak ere asmo ortarako laguntzen ari di-ra, eta berealakoan erosiko ditue. Ga-ben ontzi bi zamateko.

ONTZITEGIETAN OPORAK

Londres. — Ontzitegiatiko langileak batzaf bafia egin dabe, eta 1.015 au-tarki alde ta 64 kontrat dituala opofa lutzatuta erabaki dabe, eskatutako obariak irizti artefano.

MUNDU ZEAR

Austria'n eregerik ez dabe nai. Luxemburgo'n politiko alderdiak ausi. - Hong-Kong guda-esitu.

ORAINGOZ EREGERIK EZ
DABE NAI

Londres. — Aldi onetan Habsburgo-tarik erege egiteko asmoak ez dauka, baiña geroago ori egin dautse ta esku-bide ori ez dau laga nai. Esan dautso Schuchman'ek "Daily Mail," en izpaf-lari. "Politika-pendizetara joterik ez dogu nai ta orixegaitik ez doguz orain erege egingo; erabagia afu orduko, erabagiaren ondorenak neurtu beaf di-ra edo goguan afu; ondoren ofelik Austria'n eta erbesteetan izan daitoez.

LUXEMBURGO'N POLITIKA
-ALDERDIK AUSI

Luxemburgo. — Alundia'n eriko ba-keari eusteko erabagi bat onafu dabe; erabagi ofen alde 34 autarid izan dira ta 19 aurka ta bat zuririk. Agindut ofen bidez komunista-alderdia ta ofen ikidekoak apurtu egingo dira. Lateral-entzat kaltegiak dira alderdi ofelik -eta.

Agindu edo erabagi ori ofian autar-kiz erabagiko da azkenez. Gobernuak asmoa daukenez.

HONG-KONG GUDA-ESITU

Londres. — Hong-Kong guda-esiz sendotze erabagi dau Inglatera'ko Go-bernuak eta Singapoor'ekaren antzeko gudontzi tokia egin dau. Sorkaldean guda-tokiak eginaz, Inglatera bere aginpidari eusteko gertatzen da.

Hong-Kong'ko guda-esitza gintzeta-rako amaf milioi fibra esberling emon-go dauz; dirutza ori aundia da Txina'n batez, be, lan-sari txikiak emoten dabez-ta.

NAZITAR BURUZAGIAK ALKAR
-ARTU EZINIK

Paris. — Berlin'go izpafetan agiri dabez erki-gudari buruzagiak gudari ba-riak España'ra bialtzetik ez dabe nai. Ba-dagoz baiña bialtzea nai dabe-nak, be onen arteko da Egazkin-Ar-duradun Goering gudaburuak. Berofen

Zaingo'n España'raiko gudariak auko-ratzen difardue ta lengo astean edo zoinbat egazkin-zuzendari ta agintari, tarako gudari bialdu dabez España'ra.

Ono dakienek esan dabenaz Goering eta Fritsch gudaburuak alkar ditue ezin guztien buruzagi da. Goering'ek España'n sakonak dabez; Fritsch le-goteko gudari sartzearen alde zabab-kunde aundia egin dau. Sartze ofen alde itzaldirik asko egin dauz. Fritsch ostera Guda-Zaingo'ko ta Erbeste-ara-go Arduradunen eritxiko da; jaun ofelik españa'k auzian zur jokatzearan aldeko dira.

Goering eta Fritsch tarteko zimala nazibaf eta gudari buruzagiak egin eban batzaf baten, Goering'ek orainat-te nazitafak erbe'ko politika jolaretan lotu dabezan garapenak "nora-es-ara dagozan" gudaburuak aburuk alde batera laga-ta, lotu dabez.

España'ko gorabek alemandak gu-da-tramankutak akatsik asko dabeza-ta erakusten dabela esan eban ostera. Fritsch'ek.

Gaurko janari
banaketea

GAUR, EGUAZTENEZ, 37GN, ZEN-
BAKI TKARTELAZ

GAYAK
Gozokia, 250 gramo buruko,
Indabea, 250,
Irafiak, 100,
Lusagafak, 1.000,
Makalaua, 150,
Afoza, 250.
Tomatea: iru lagun arte, 1,1 laurik
gora, 2 1/2 laba,
SANEURIAK
Gozokia, 1,80 lauriko kilos,
Indabea, 1,30,
Irafiak, 1,50,
Lusagafak, 0,50,
Makalaua, 3,
Afoza, 0,90.
Tomate, 0,60 kilo erdik, laba.

Atzoko eguna euzko zaingoetan

Suagatutako erietatik etori diranen erukiz Gobernua.-“Sheat-Garth” ingalandar itxasontzia etori da janariz beteta.-Gizarte-Laguntzarako emakuntzak.-Laister ikatza banatuko da.-Beste gayak.

Nekazaritza

OROAGINDUA

Epailaren 3'ginz. (6'gafeneko Egunarokoan) Oroagindu bat emanak gerra. Guda dala bide lufak landu gabe edo uztak jaso gabe dauzkaten nekazariak, zor-ordaintzei buruz lutzapena opa die. Ordaindu-bear beziz nekazariak zamatatu nai ez dituguzarik, etanariaren gain ezari genitua lanak. Gaur, Oroagindu ura nekazariarentzat oparotsuagoa izatzea nai genuke. Eta auzo dala-ta, ona zer agintzen daren:

1'gn. atala. Baitura edo nolatuak ordaindu beaean arditu, eta Epailaren 3'gafenez eman zuan Oroagindua dala demaizien onuraz jabetu nai duten nekazariak, itunbena salatzan duan agiriko-idazkierik edo igekierik ez baldin badute, auzo egin bezate; atalutako Oroagindua 3'gn. atalak dion bez, Nekazaritza Burukideari zuzendu bear dioten idazkian, agiriko idazki eza ezari. Izendatzena goazen xesta-sunak idatzi beariko dira ofatit: zordunaren eta artzekodunak, nizen-abi-zenak; bizilekua eta bizipidea; zora zenbaterako; zorduna kobari zenbat ordaindu bear duan; dirua noiz biurtu bear duan; garrantzi emandako fugarren izena eta lekua; faga zordunaren ez balitz, jabearen izen-abi-zenak adieraziaz; eta azkenik, itunbena baitatu zuan Latzifaldaria nor dan; eta itunbena noiz idatzi zuan, gogoan baldin bada behepen. Au guzia, noski aitakua atalean ezartzen dirau gaureratzeko zer-nolaz gaitera.

2'gn. atala. Nekazaritza Zaingoak, zer-lusuri duten Jabetza-Arkiideari edo Latzifaldari bidalkio dizkie idazkierik; faldak, zelaian arki be'ldira beintzat. Ofek, dagokien argibidea eman beariko dituzte, idazkian ezari diran xestakunak egi edo gezur diren baitziaz; eta bidezki, balitz, somatzen dituzten akatsak adieraziaz.

Batezpen oiek, soski jaso gabe eta eskabidea artutako egunaren iru-urten buruan eman beatekoak dira.

3'gn. atala. Inongo agiriaren idatzi gabeko, notin-zorak diranetan, idatzi bitza zordunak tenengo, atalean aitatu diran zer-nolak, bere eskabide-idazkian. Eta beroriet begira, Nekazaritza Burukideak, lutzapena eman edo ukatu egingo du; aitorenak egin dituenarengain erantzun-beaia utziaz.

Lendakaritza

BATZAR BEREZIA

Lendakaritza Zaingoan beste izpafingirik ez ziguten eman atzo, arduradun jaunak Batzar berezi zela baino. Arduradunok eguerdiko amai-katerdian batzartu ziral gaiteratu zigun idazkari berezi. Basaldua'tar Kepa jaunak, eta bazkal-anfetik batzara burutzekotan ziral.

Aratsaldeko ordubi ta erdician, batzart ondoren, Ogasun eta Ornika Zaingo'etako Espinosa ta Aldasoro

jaunakin izan gendun aldi. Galderaka lotu gintzaian eta eurrak auzo erantzuri guri:

—Atzo paxistafak Gernika'n burututako basatikeria izan degu batzart-gai.

Uri ori nstutzeari buruz ere jardun gendun; baita umeak Frantzia'ra bi-altzeari buruz ere.

Ez ziguten geiago ezer esan.

AGINDUA

Igazko lotazilartu 12'gafenez Lendakaritzak eman zuan Oroagindua, gintzaren bea'ak aztertu eta erabaki zitzen, Batzorde bat sortu-ezari zuan. Eta opa izan zaizkidan eskubideak erabiliaz, Batzorde ori osatuko dute-nak izendatzena noa:

Abando'tar Efraimunda'k, Guda Zaingoaren izenean.

Estefania Gijabaja'tar Augustin'ek, Gintza Zaingoaren izenean.

Galaraga Atxat'tar Jakinda'k, Lana Zaingoaren izenean.

Mariner Grandha'tar Emili'k, C. N. T'n izenean.

Bilbao Gracia'tar Bernardin'ek, E. L. A'ren izenean.

Ibañez Andres'tar Efael'ek, U. G. T'n izenean.

Bilbao, 1937'gn. joia'rik 23.

Euzkadi'ko Jaurilaritzaren lendakaria, Agir'e'tar Joseba Andoni.

Eri-zaintza

LUISA JAUNAREKIN

Zaingo'ratu gihanean, idazkari nagusi Luisa jaunarekin lotu gihan, oi antzo.

Izparik, urti zituala esan zigun eta batere ez aipagaririk.

Gernika'n paxistafaren egazkinak sortu duten ondamendi ta negargarik-keria gaiztesteari eman zion idazkari nagusiak.

—Ausi ta zatitu nai izan dute itxuraz, eta lortu dute basapiztiok euren egafia aseltzea.

Durango, Ondafeta, Erandio, ta abaf... Gernika orain. Dana apurtu ta austu dute. Gaur ez degu Gernika'rik. Eleiza ta erietgielari'etako guztiak ondatu dituzte. Len Udaltxek zana, gaur auz-pila baino ez degu. Aitaren odola ta basatikeria dute bafuan eraginka ta irabioka.

Salerosketa ta Ornika

URENGO IKATZ-BANATZEA

Zaingo'ko idazkari nagusi Atxa jaunak auzo esan zigun atzo izpaf-kariol:

—Bazkizutenez, atzo afatsalde “Sheat-Garth” ingalanda' itxas-on tzia sartu da gure kiara. Bidean ez du eragozpenik izan.

ALEMANIA ETA ITALIA

España'ko auziaz eta Franco'ren jardunaz itz egin dabe Mussolini eta Goering'ek.

Estadu paxista biotako gaztedien buruak Berlin'en batzarturik dagoz.

Roma.—España'ko auziaz eta Franco'ren jardunaz izetaldia izan dabe uri onetan Mussolini'k eta Goering' aleman generalak, Italia'ta doitarfen arteko artuemonen agerfaliditako tenengo izan da orixe.

Orain iru ilabete izan eben itzaldia azkenez politiko biok, España'ko auziaz, eta Italia'k jardun egiala gafa ofetan esketien Alemanian'k. Atzoko batzar ofetan, España'ko gudea paxistak irabaztea eta du bion operako dala, esan izango eutza-la Mussolini'k, ueste dabe aituak.

Difioenez, Italia ta Alemania'k alkat-laguntzako egimeak egiteko aldekoa e'ida Mussolini.

Venecia'ra eldu da Mussolini, Schuchsinig austria'k kantzilefiaz itzegiteko, Austria eta Alemania alkat'en kutunago izan daitzen alegindutera.

Aspaldion Mussolini'k Hitler'ekin artuemon andiak izan nai dituela esan daroe jakitunak, eta beraz, estadu biok guda-alkafitze bat egingo dabela laster, zabaldu dabe zutunafunak. Zutunafu ori ofari sendokoa ez dan afa, oraingo ger-

taerak Roma eta Berlin bateratsu dabil-tzala esan ginei.

Ciano kondaz ere itezgin dau Goering'ek, eta Von Neurath aleman ministroa ere, ufengo ilaren irugarenean elduko da Roma'ra. Hitler'en adizkie andi eta gudar-ien eta egazkinlarien konpiantzako gizon maitzur auzo izango e'ida efi bion arteko goraberrak aztertu eta bideak ufa-tuko dituna, itunbena gertetako.

Ofilaren g'gafen Abisinia italia'f etsi eben eguna eta italia'f imperio, dalakorean urtefena da, eta orduan aleman buruz-gia, Von Blomberg ere, Roma'ra elduko da. Estadu biotako Estadu Mayor dirala-koak alkat'en jardun dagien, asiera orixe izango da, aipatutako egime ori lotu ba'deg Hitler'ek eta Mussolini'k.

Ofeg ganera, italia'f izpafkariandoleak buru belati jardun dau, Mussolini'k Ale-mania'ra osteraren bat egingo dauala las-ter, bein eta bafiro adiriaz. Alabaia, italia'f eta aleman diplomazi-gizonak, ibil-keta ofen bafirik ez dabela azaldu dabe. Bitartean, estadu paxista biotako Ger-

beti bezela, Erosketetako zuzenda-ri nagusi Lasat'tar Martin jaunarekin ere izan gendun aldi.

Bodegas Bilbainas'ekoak Eritegieta-rako 500 laurleko eman dituztenen befi eman zigun.

Orniketako Zuzendari Beltran jaun-ak ere beste emakuntza batzuen befi eman zigun.

Matutana'tar Jon Batista jaunak, 100 laurleko.

Panguas'tar Modeste andreak, 25. Gizarte-Laguntza Zaingo'ra bialdu zituala gaiteratu zigun.

Ondoren ikatzarekiko banaketa ai-tatu zigun zuzendari nagusiak. Ziur asko biaz, ostegunez, eta len beste banatuko zutela esan azkenez.

Gizarte-Laguntza

EMAKUNTZAK

Zaingo ontan jla ontako 24 eta 26' gnez, jazotako emakuntzak:

Markina'tar Marian'ek, Portugalete, 5 laurleko; Larizgoitia'tar Jaione'k, Aragoiaga, 10; Jardon'tar Julien'ek, Balmaseda, 10; Bizka'ko Argi-Gintza-koak, 2.424.20; Gernika'ko Gizarte-Laguntzak, pelota-jokaldi baten ba-tutakoa, 457.50; “Los Bocheros” tal-dekoak, 100.

Okariz'tar Balentin'ek, Ermua, 50; Etcheberia'tar Hxarone'k, 671.50; Saiz Vivanco Anai Eltxek, 50; Mugertza'tar Juli'k, Gorozika-Oka, 50; Meabe gudaloroko gudari batek, gudarien ume-zurtz alde, 50; Fernandez Gar-rin'dar Kepa'k, 50; Armendariz'tar Todor'ek, 100; De Francisco'tar Pan-tzeska'k, 50; Izaga'tar Paul'ek, 50; Gonzalez'tar Emili'k, 50; Bilbao'ko Udalak, Erazio-Liburutxak gaitzea dala-ta, isunetan lortutakoa, 260; Zar-ratamoko Uri-Artekaritza-Arteztal-leak, San Jose Exposito'tar Erupe'ek, 52; Ibañeta Agir'e'tar Joseba'k, 25; Goñi Lariñaga'tar Joseba'k, 25; Etcheberia Aldazabai'tar Julien'ek, 25; Uriarte Zaratona'tar Joseba Mire-na'k, 25; Jauregi Itazgi'tar Alexan-der'ek, 25; Ferrer Eltxekak (egun bateko lan-saria), 500; Armendariz'tar Todor'ek, 100.

Danetara, 2.268,20 laurleko.

Jakin nai da

Galdotza'tar Paul “Amayur-Afasate” taldeko gudariak gura-dau jakin nun aurkitzen diren Afasate'ko Leturia'tar Juli eta Bitori aitzak. Zuzendu daitela Gran Via, 45, Gaixo eta Zau-rituen gelara.

Zuzentza ta Gogo-lantzea

AGINDUA

Lateriko Aufebegiramenen Iraskun-ak eta Kutxak bere bazkide edo es-kuibidedunei dizkieten Efi-Arkiide baiezpenak, zergaz ezin lotu ditezke-la erabakirik dago. Eraman-ekartzeak etenda dandela-ta baiezpen oiek bes-te argibide batzuetaz ordekoitu beara gertatzen da. Bidezkoa da noski ar-gibide oiek, baiezpen aien antzekoak diran aldetik, iñori soski kend' gabe ematea. Oriaz, auzo agintzen det:

Ibeltzaren 13'gafeneko Oroagin-dua, Efi-Arkiide baiezpenak, Uri-Epailetzak emandako argibideaz orde-koitu zitezke-la erabaki zuan. Argi-bide oiek, Lateriko Aufebegiramenen Iraskunak, Kutxa Laguntzaleak edo antzeko Bazkunak, gizarte-ziur-itun-ben eginkizunet'irako eskatzen baldin bedituzte, utsaren truke emanak izan bitez.

Bilbao, 1937'gn. joia'rik 17.

Zuzentza ta Gogo-lantze burukidea, Leizaola'tar Jon Mirena.

DEL RIO, EGAKARIA

Uztaila. Donosti aldia ilun, Loyola gu-daletxeko militafak fasciotafen alde jafi dira.

Eritaf gudari taldeak osatzen ari dira. Eizera'ko etxean genitun izkulu dirdai-tsuak kalera atera ditugu.

Militafen izkulu berezi ta kanoiien aur-ka efi osoa jekiti da, efi osoa edo geiena beintzat, militafen lotsagabekeria zapaldu naien dabil, baña...

Lasarte'ko zaldi laxterketarako zelaian, Ipodromoan, egazkin bat. Donosti'f baz-kun batek jolaserako zekuan egazkina. O gure poal! Egazkina badegu ta onekintxe menderatuko ditugu fasciotaf zitrin oiek.

Egazkaria... Egazkaria, nun arkitu? Eldu da noizpait: hibatofa omen da, mut-ti zartea, apala. Ikusi du egazkina, i'bo! Ez da onenetakoa baña, tira, zozor egin duteke.

Egazkina egatuko bada efekina bear, gasolina bear, gasolina berezia ordea. Jo-degu Donosti'ra, jo degu Pasai'ra, jo de-gu... izenbat tokitara jo degu! Baña al-pefik. Eragozpen ori ere alderatu da ofa-tio. Eta gure egazkin panpoa an dioa, Lasarte inguratzan duten menditxoan ga-netik, Donosti'runtz.

Eginkizun berezi oietako eguna ez da egazkin ori ta amaika eragozpen azpiratu beaean arkitzen da egazkaria, bere al-boan daramazkin bomba kaxkafak Lovo-la'ko gudaletxera jaurtitzeko.

Eta Donosti gaitzen egatu ondoren egaz-kina lufatzen zanean egazkaria onelatsu mintzatzen zizagun: “Egazkin onekin ezin litzek lan oiek bear bezela bete.”

Del Rio zuan egazkari ura. Eta bere itzetan tamalaren minbera oartzen genu-larik egazkin berezi bat, bat bakafa, ge-nun amets!

Begi afaen d'ukagu San Vicente gaz-teidatza Madrid'tik etofi zian bapeten egaz-kinetik jekiti ta Del Rio'ri papertxo bat emanaz esan zionean: “Toma; para que veas que me he acordado de ti, aquí tienes el nombramiento de sargento de Aviación.” Eta Del Rio'ren iripar legunean bere biotzeko esketofen berona azaldu zan. Izendapen uraxe zan efak opa zion len-engo saria.

Geroztik zenbat lan, zenbat neke, zen-bat afixku jasan bear izan ditu egazkari bulartsu onek! Lefenak egin ditu!

Alemandaf egazkin ankefak gure euz-ko luf zati edef au deseztu guraz ingu-ratzen zitzaizkigun guzitan, beriala ega-tzen zan Del Rio, fasciotafak uxatzera. Oietako sei edo zazpi egazkin menderatu omen ditu!

Eta azkenik, gure burusk gordetzeaf, gora ta gora egatu zan ostegun afatsal-dean, Zeru urdinean egazti bizkor eta ari-fiena bezin efaz zebilen gora ta bera, ha-tera ta bestera: arierioak merezi zuen zi-gofa eman naietan gogof bufufatu zan, baña ontan...

Egazkin bat jufera. Del Rio da erofi dana.

Aguf, egazkari bulartsua, aguf.

Irakurle: oioitz bat bere gogo aldez.

A-BI

“Gu Euzkadi'rentzat eta Euz-kadi jaungoikua'rentzat” izil-du bag, esan oi-eban Arana-Gorri gure irakasliak.

Esnera au auzan, goguan eta biotzian euki bati dogu, beti ta beti.

AUTUKA-MAUTUKA

Nazitafak Austria'ko gobernuan sartzea nai dau Mussolini'k.-Inglaterra eta Rusia'ren arteko itxas-itun-bena.-Eden eta Van Zeeland'en jardunak.-Montreaux'ko batzara. - Rumania'ren politikea.-Beste izpafak.

NAZITAFAK AUSTRIA'KO GOBERNUAN SARTZEA, NAI DAU MUSSOLINI'K

Viena.—“Giornale d'Italia” izpafingian, Virginia Gayda, paxista-buruk idatzi dabebez, Austria'ko Agintari Nagusi Kurt Schuchsinig'ek austria'f nazitafen minist-roak bere Gobernuan laster sartuko dauz, Mussolini'k orixe eskatu dautso-ta; agintarien artean esames asko sortu dauz idazlan oiek eta austria'f izpafin-gian ber idatzeko eskatu dabe.

Izparari batek, idazlanoi austria'f izpafingian ber idatzeko genduen ebenean, zergaitik genduen eben jakin nai izan eban eta Gayda'ren esanak oiñafirik ez eukela ta Schuchsinig'ek bere Gobernu'f nazitafik sarritzerik ez euala ueste esan euten. Italia'ko izpafingit urtenentarioko baten azalpen oiek egiteak mira eginda egotzan.

Austria ta Txekoslovakia politika ta ekonomia-autuetan alkat'enganatzea nai dabe Italia'k ta Austria ta Txekoslovakia alkat'enganatze nai dagozala diño Ita-lia'k. Italia'ren asmo ta esamesoi ez der-itxoe ondo Austria'f.

Praga'kin artuemonak zuzentzeko ta Praga'ren lankide izateko eskubidea ta -dauko Austria'k Italia'k Belgrado'kin bere autuak antontzeko, izan ebanez.

Gayda'ren idazlana pozgarri izan yakoe austria'f nazitafet ta Gobernu batzitea as-katzeko eskabideak laster asiko dira na-zitafok.

Arauegun gabaz Ertziainak aizen emon ebenez Kurt Schuchsinig kanzeria Mus-solini'kin bafiketaldia egitera urten zan umean Viena'ko nazitafen gudaletxe na-gusia idoro eben eta gudaletxe ofetan idatzi zabalkundegai izpafingit ta diru as-ko idoro eben.

RUMANIA'REN POLITIKEA

Bukarest.—Carol efegak jardunaldi bat egin dau Pick generalagaz. Onak aufetik beste jardunaldi batzuk egin ebazan Ta-taresku eta Antoneskugaz.

Jardunotan Entente Txikiaren gorabe-rak erabili ditue.

NASTE TA ZARATAS

San Francisco de California.—Lantegi baten asafe ta naste ugari egin dira.

Asafe sortzaleak basetifafak eta langi-leak izan dira lantegiatarako eroezan gaitza sartzen galerazo eutzelako arei.

Gudariak tartean sartu ziran ta onen-eta lankillen artean tortu ugari jaurti zi-ran batetik bestera.

Zauritu ugari eta amabost lidako ager-tu ziran.

ITALIA'KO EREGEA

Milan.—Bitor Imanoj Italia'ko ofegean jafi onetara eldu zan atzo. Piemonte'ko

printzepeak eta Torino'ko dukeak lagun egin dautse.

Efegak eta lagunok txalo artean ibili ziran eta gero Erakusketza Nagusia ikus-ten zuan ziran.

Efegari efegalu ugari emon eutsezan. Euron artean begiragaitena Marconi'k egindako andraki izlaria.

GOERING'EN IBILERAK

Roma.—Goering generala efi onetara eldu zan atzo. Eldu ta beriala Ciano'ko kondeari agur egiten zuan zan.

INGLATERA ETA RUSIA'REN ARTEKO ITXAS-ITUNBENA

Londres.—Emen artu diran izpaf ba-

GALICIA'N paxistak egindako lafegikeriak

Valencia.—Paxisten aldetik alak eta lofak egin ondoren lgegi eldu dan ba-tek, Galicia'f paxistak egin dituen la-fegikeri ta gaitzakeriak azaldu ditue.

Matxinadea asl ebentetik egin izan dituen deungakeriak banan banan bil-jitela ez da benetan ere gauza efaza. Nabarmenkerjok zeatz jakin orduko ume luzea igasik, da. “Arriba Espa-ña!” oyuka diarduela egindako izuga-rikeriak ez dabe amairik izan.

Amaika lagun aurkitu izan dira bi-de-ertzetan il da! Emakumeak irain-duta; gizonak sabelak ufututa, buru-ak zapaldu ta kaleetan.

Galicia'ko lau erkietan il dituenak 50.000 lagun dirala esan dau norbal-tek, baña orek baño geyago izango di-ra la ere ba-dinor.

Matxinadako lenengo ileetan, Oren-se'n beste jium baño ugariago izan zi-ran eriotzak, eta bideetan ilak efeg-ikadetan agertzen ziran.

Lau erkietako jaurjariak bereala-koan il zituen, eta Coruña'f paxista ez ziran jangileak zeoro garbitu zituen, 9.000 langile inguru.

Galicia'f urtufilaren 17'gnarte, il di-tuemen efekada auzo agertu dau: 417 osagile, 647 irakasle estadunak, 182 legegizon, 97 botikario, 32 elikidari edo ingenerio, 17 ufutzikin-langile eta 26 bidari-otsean.

Lenengo astean, urietako eta bage-tietako alkate guztiak il zituen. Es-trada urritxoko alkate irakasle andrea zan, eta efaren afaen biotzitu eta il egin el-eben.

Galicia osotan, Iberia ugari baño ez ei-dago eta milaka umeak euren gura-so erakiderei negatex.

tzak diñonez Rusia eta Inglaterra'ren arteko itxas-itunbena (tratadua) laster izen-petzeko da. Itunben onen bidez Rusia'k emon egingo dautso Frantzia, Inglatefa eta Latet Batuen artean dagon itunber-nak agintzen daben izkulu neufia eraba-giten daben legari.

Inglatefa eta Rusia'n oraingoan egingo daben itunbena onoren, Rusia'ri esku-bideak emongo yakoz kañoi altsuagoak erabili al dagiazan.

Sorkalde'ko itxasgoak beste kañoi bat-zuk erabili bialko ditue, Asia'ren uretan beti bilitketan.

EDEN ETA VAN ZEELAND

Bruselas.—Eden'ek egin daben ostera-ri gafantzi andia emoten yakoi politiko ba-tzafetan, Van Zeeland'egaz Sorkalde-irada batzartaz jardungo eta daban ureta dago. Ogasun gaitak be erabiliko dabe eta Belgika'ko gobernuaren lendakariak efi-arteko ogasun itunbenetaz egin dabo-zan jardunen ondorenak agertuko dau-tsoz.

ADIZKIDETASUNAK BILATZEN

Bruselas.—“Libre Belgique” izpafingiak, frantzefat eta ingeles artean egindako agerpenatzaz idaztean adizkidetasun be-roago bat eskatzen dau Holanda'gaz eta Eskandinabiar efekaz. Adizkidetasun bo-likaz Belgika azteago egongo dala ueste dau, orañarte lez efi batzuek gutarien menpe egon barik.

MONTREUX'KO BATZARA

Montreux.—Efi onetan egiten dan ba-tzafak atsedon aldi bat izango dau Fran-zia'ko ordezkariak euren efi'ra zuan di-ralako gobernuari zertzeladak agertzen.

EREGE JAIETARA

Londres.—Mr. James Gerard, len Late-ri Batuen ordezkari Berlin'en izan zana, efi onetara eldu da Latet Batuen orde-Inglatefa'ko efegai jaietan parte artzeko asmotan.

EREGEAK ERBESTEAN

Bukarest.—Nikola printzepea, ezkonta-txirrua egin dabelako, efegai-sendiak jaur-tia izan dana, Viena'ra zuan da bere emaz-teagaz.

“EGUNA” EUZKEL EGUNKARI ABERTZALEA, EUZKADIKO TXOKO GUZTIETAN SARTU BEAR DEGU. ZURE LAGUN-TZA UKATUKO OTE DUGU GURE ASMO ABERROI ONETAN?

AU, ORI TA BESTE

Berlin'go agintarien esanpeko da oraingoz italiar eria

Rusia'ko selluak Sevilla'ra. - Lloyd George'ren itzaldia. - Italia eta Alemania koldartu? - Belgika bere buru-jaubetasun eta azkatasun alde. - Londres'tik Cape Town'era osterea egazkiñez. - Rusia'tik diñoenez, Ingletera'k, zearka beintzat, lagundu egin dautse paxistei. - Beste izpañak.

Txakura aragia daramala

Txakura, aragi puzkea agoan zuela, ibaitik beste aldera igari zijoan. Oñan bere irudia uretan bafena ikur-gaz, beste txakuren bat aragi puzka mundioaren jabe ote zan irizti zikloan. Ala ba, bereari jare eginda, ankadea, ori elduko zioakoa, "rau" postorengana jaurtizten. Bafu, jaldia, bai berea bai bestearen galdu zioan: au, aropatu etzela, ezet etzan ba ta; auren, urak okefera eraman melako.

Oñeko au jhorera jabetu najez da-bienari ederki dagokio.

ERAKUSPENEA

Oñari ondo ta gogoan gorle gure Esasere-Zafak onetaz diotna: "Gelego euklago ta naiago". "Gelegi beteaz, sakela lertu egiten da". "Guzia nai duenak, guzia gaitzen du".

AUPA MUTILLAK, EZ UTZI!

Aspalditik gaudu gudan. Lenengo egutik izkila artuta areriyen bila zigortzeko arazoiz ta egiz. Ez bildurtu euzko gudari anai maite ori. Ez utzi oinaka da bat bere ere auzeratzen. Ora'n ezagutzen degu guda zer dau, areriyua katra mil ugari ta berrikin azaltzen zaigulako. Ala ta guziaz ere, gure gogo ta arpegia goren jeltia daukagu, ta ari da zut edefik artzen gure luf maite au lapurtu nai duan areriyu maltzura...

Leku edetan daude. Gogof joka dezagun mutillak! Egazkiñen konpitiak ez dute mendian ezer asko egiten da. Luf biguñu dau jekuan; oso bera sartu oi da ta naiz lufez estaldu gudaria minik ez du egiten. Somatean egazkiñak jausi duña "borba" (oso ezaguna da ofelakoak ikusi ditugu ta) soñu bildurgafia ekar-tzen du, eta lenen egin bear deguna ra; erila ta abua zabaldut. Begia erne parapean moro madarikatuak gurengana etofei ez dedien.

Gure erailteak ez bildurtu, jakinik gure kementasuna etzeko ta kanpoko guzientzat oñafi da ta. Areriyuari "tiros"...

Donostia'ko izpañingiak

"DIARIO VASCO"

Goikotxeak Renovación Española'ren izenez isanpetutako agiri bat jaxten dau. Agiri onetan Franco'ri kolpekeriak ager-tu eta menpetasun osoa erakusten yako. Gil Robles'en idazti bat be agertzen dau Franco'rentzako bere adizkidetasuna ager-tzen.

Gipuzkoa eta Bizkaya'ko guda-oñak ikusten Cabanellas generala izan dala adierazten dau.

Izpañing berberak igandeko zenbakian beste izpañ onk agertzen ditu.

Uzkudenek Zaragoza'ko jai baten parte-artu dabela.

Carabanchel'en amabitxi izatea erabagi dabela Nabata'k.

"LA VOZ DE ESPAÑA"

Larumbateko zenbakitik ataratako izpañak:

Bizkaya'ko guda oñetan il ziran Rabanera eta Mestres gudalburuen elizkizunak egin dirala adierazten dau.

Bardín Ubiña eta Urnuñola'ren alde gñiak.

Eizagñe ostikolarien guda-lanetza jarduten dau.

Quemades'ko kondeak, aldundiko lenda-kari ler, Santa Agueda'ko zoroetxe ikus-ten ostera bat egin dabela, aldun batzuek lagunduta.

Alpef dagozanen aurka gogof agertzen da eta zine ikusle eta jokalariek aurka agerpen gafatzak egiten ditu.

Moscu. - Austria'ren eta Italia'ren arteko artuemonen buruz, auxe diño "Pradva" izpañingiak: Italia eragotzen inguratuta dagonean. Alemania'k Europa Erdialdea'n bere agin-pidea indartu ta zabald'ri egiten izan dau. Italia'k paxistak, euron lagun ba-fien eskabideei men egina. Austria'n eben lotsea galdut egiten dabe.

Venecia'ko artuemonetan agertu danez, Austria'ren burujaubetasun alde-derik nagusienak, Austria'ren autuoi berjan-bera laga dabe, eta lena-go, be, inoz jaso dabez Austria'ren burujaubetasuna Alemania'k eta Italia'k euri deritxoena egiteko bide da. Berlin'go agintarien esanpeko da oraingoz Italia paxista Lateria, Lon-dres'en eta Paris'en izpañ ofek ar-tegatu egin dabez agintariak.

RUSIA'KO SELLUAK SEVILLA'RA

Paris. - "La Humanite" k Lisboa'n irailtako Rusia'ko guzuzeko ikur-fizen argazki edo efetratoa argitaltzen dau. Izpañing ofek "Winonez Ikuratz" edo sellu ofek Sevilla'ra bialdu ebe-zan. Ikuratz edo selluak nork eta zer-gatik ordaintzen dabezanik ez dakia-ta diño.

ITALIA TA ALEMANIA KOLDARTU?

"Le Sud Ouest" izpañingiak auxe diño: España'ko erkaldafen itxas-egale-tan bufukarik ez da egon, Italia'k eta alemandaf gudontziak zaitzen dabil-tzanafan. Afiskurik ez da aldenia baifia. Txipart batek sute ikaragafia sortu daik. Ezertariko naste gahe juan dira lau egun.

Ingletera'ko eskertafak bulartu jo-kalitzen dabe ta ofein jokera biziaren, ez da sortu suterik, ausago; laboristen eta liberalen jardunak-jardun Bald-win'ek esku zabaldut beia izan dau Bilbaio'ko itxas-esi edo blokeo artuan be. Ingletera'k opor orokofa sortu elkan, azalez ezer agiri ez zanafen.

EGUZKI. (gudaria)

LLOYD GEORGE'REN ITZALDIA

Londres. - Lenago Gobernu lenda-kari ta orain liberal-aldertiko buru-zagi dan Lloyd George'ek Komunes Aldundia'n itz zofotzak esan dauz ta berofen itzok blokadarik asko sortu dabez Ingletera'n. Beste guzta bu-tzuren artean, oñetxek esan ebazan: "Ez sartzeko Batza'ren" agindua -bide España'ko itxas-egalak Italia'ren eta Alemania'ren menle jafi dabe. Euron dagozan itxasaitetan Italia'k eta alemandaf gudontziak, Ingle-terafak euron ardurape daukazane-tan bazen zintzo jokatu daben us-te dago. Ori olan izan daik? Ita-lia'k eta alemandaf gudontziak erkaldafi itxasoak esitzen, ez ete dufar-due?

Kantauri'ko Itxasoko goraberei buruz jardun eban gero: "Gobernuak Mary Llewellyn" itxasontziak egin dautsena besteie egiten ba-dautse. Bil-bao esitu al izan dagian Franco'ri la-gun-ten ez dautsonik, ezin esan dalk-bataren ez bestearen alde jokatu beafan, Ingletera'ko Gobernu'k bide ori jafatuz Franco'ri laguntzen, dautso agiritz.

Geroago auxe diño: azkenengo as-teatko jokabideari eusten ba-dautso, Gobernu guda-alderdi bataren alde egiten agertuko da munduan auren. Orixe uste dabe españa'k askok eta pantzeta'k geienak, Ingletera'k asko be, eritxi ofetako diranik ezin ukatu dai-ke.

ITALIA TA ALEMANIA KOLDARTU?

"Le Sud Ouest" izpañingiak auxe diño: España'ko erkaldafen itxas-egale-tan bufukarik ez da egon, Italia'k eta alemandaf gudontziak zaitzen dabil-tzanafan. Afiskurik ez da aldenia baifia. Txipart batek sute ikaragafia sortu daik. Ezertariko naste gahe juan dira lau egun.

Ingletera'ko eskertafak bulartu jo-kalitzen dabe ta ofein jokera biziaren, ez da sortu suterik, ausago; laboristen eta liberalen jardunak-jardun Bald-win'ek esku zabaldut beia izan dau Bilbaio'ko itxas-esi edo blokeo artuan be. Ingletera'k opor orokofa sortu elkan, azalez ezer agiri ez zanafen.

EGUZKI. (gudaria)

IZPAR LABURRAK

Musulmanak eta indutarak burukan. - Gi-zonen basatikeriak. - India'ko autuak. - 153 umeren erailtzallea il dabe. - Italia'ko eregea Hungria'ra. - Ford'en arotasuna. - Lapur bat il.

MUSULMANAK ETA INDUTARAK

Patna. - Blue Silar'ri maitasun agerpe-na egiten eban indutaf talde bat musul-manak tartean artu eben eta emakume bat il eta beste iru zauritu ebezan.

EAE TA IL

Granada (Mirsura). - Ean lagunek tal-de batek baltz bi atrapau ditue eta zu-gatz bateri oratu ondoren sua emon eta antxe il ditue etia.

LAPUR BAT IL

Sofia. - Kirchveng, lapur ospatsua erlo-izara epaitu eta ila izan da. Lapur onek sei emakume h zitun, euri ogasunak os-tutako asmotan.

LEPRADUN BAT

Varsovia. - Lepradun bat agertu ta efi onetan. Ga'io ofegaz joa polonia' bat da. Irurorrei urteduna. Orainitsu Argentina'k etiofi zan.

INDIA'KO AUTUAK

Nueva Delhi. - India'ko Gobernuak Goi aldera bialdu ebazan ogetamairu mila gu-darik eragotzen ugari bilatu dituela ja-k'in da. Gudariok Burgh generalaren agin-taritzapean diardue.

SALEROSKETA GAIK

Copenhague. - Danestafen kanpora bial-tzeak genago dira bafura sartzeak baño. Otsalan kanpora bialduta gaiak 1186 miloe koronak izan ziran; erbesteiek ekaritzakoak 1090 miloenak.

UME OTSUA

Seul (Corea). - Zen Trojen, Haku-Kio izenagaz ezagutzen dan lapur eta erail-tzale ezagunak bere burua il dau. Bere taldeak ildako umiak 153 dira.

IRU ILABETERAKO

India. - Pandiaf idazkaria, Jayapra-Narain jauna, iru ilabeterako kar-

eta opor edo uelga bildurak zirikatut dauz, Baldwin eta lagunak.

Bilbaio'ratu diran ingletefak lau itxasontzi 9.000 tonelada janari ekafi dabez; bidean paxisten erasorik ez dabe izan eta minarik idoroteka sar-tu dira Nervion'en eta "Hood" gu-dontzia, beste torpedero batzuekin Kantauri' itxasoan dabil.

Jazok'm ofeik adierasoten dauts-kuenez Baldwin'en asmoie ez dautse jaramonik egiten edo ofek here pe-muak aldatu egin dauz. Ingleteraf langileak Gobernu'ri agiritz edo p-pitlik Franco'ri laguntzen jafaitzerik ez dautse laketuko.

Hitler eta Mussolini, be, kontuak ataraten asi izatea ba-daik. Ez sar-tzeko legerik ausi ba-daik, Ingletera'k ko Frantzia'ko Gobernu'k kili-kolo ikusirik nai dabena egiten izan dabe. Ez sartzeko legerik ausi ba-daik, Ingletera'k ko Frantzia'ko Gobernu'k kili-kolo ikusirik nai dabena egiten izan dabe.

Frantzia'ko Gobernu'k, be, paxisten esanoei men egiteko asmoz ez dago.

BELGIKA BERE BURUJAUBETASUN ETA AZKATASUN ALDE

Londres. - Larumbatez egin zan agiri aldaketeak, latefien artean beste gorabera batzuk sortu dauz ta artu emon bafak asten ez diranaren, ga-urko jardunaldietako oñafi izango da. Sarkalde-lubenari buruz jardunaldiak beti egin daik, oñafirik ez da palta-ta; baita Ingletera'k ta Frantzia'ko Gobernuen eskabide Van Zealand'ek eskuartean darabilazan ekinomi-artuemonak sendotu ta aton-tzeko, be, beti izango dira zijoak.

Sarkaldean bakerik izan zaiten ag-ri itz egin beafa da. "Times" ek ni-nonez. Sarkalde-lubenara beranz egoki ta bakeari eusteko bide on da ta sarkaldean latefien-artean bakea ta alkar zaitzeko egin daikz poit-ke-erakundeari, ez yako eragotzen.

Azkenengo itunben ori bide, Belgi-ka'k bere burujaubetasun eta azkala-suna ondo aldeztu daikz ta ekonom-i ta politika sailletan bakea sortzeko lan egin daik; ekonom-i ta politika bakeoi oñafi dabela, entsi daikoe auferantzen bere egizko bakeari bai-la beste latefi edo estaduen artekuei, be.

Kai ofetara uferatutean, "Almirante Cervera" koak otsegin outoen "Shope-shire" koel, zama-ontziak guda-kontrabando

Londres. - Ingeles gudontziak eta espa-ñaf paxistenak bafien bafi izan dabe kutea, eta beste ingeles ontzi bat Espa-ña ipafaldeko kaifra sartu da.

Glasgow'ko zama-ontzia "Oak Grove", destroyer bat eta "Shoshire" kruzeroa lagun zituela joan Santander'erantz, afi-karzez beteta.

Kai ofetara uferatutean, "Almirante Cervera" koak otsegin outoen "Shope-shire" koel, zama-ontziak guda-kontrabando

INGLETERA'K, ZEARKA BEINTZAT, LAGUNDU EGIN ELDAUTSE PAXISTEI

-nu xupituzdiz "upizazti", -noson xe diño: Izpañik edo onako edo alako jazokunaren entzuterik ez daukela esan oi dabe Londres'en, bafu España'n paxistak amaikatxo lafegikeri odoltsu ta erailte egiten dabez ondi-akafen. Euzkadi ondatzeko asmoz Franco'k euzan asmoie zearka bede-ren, lenengotan lagundu egin dautse Ingletera'k eta Ingletera'ren laguntza apuf ofek gudean jafaitzeko adore-tsu egin dauz. Paxista atefi biak izki-luak eta gudariak bialdu ta bialdu di-nardue España'ra. Frantzia-gain-zeaf alemandaf egazkin asko España'ratu ci-dira ta Hamburgo'tik edundun las-pel edo gasak be, bialdu ei-dautsez paxistak.

Ilalafak alemandafak bafio agi-riago laguntzen dautse paxistoi; Ita-liafok suagaketarako ta elzako egaz-kin-taldeak safi bialtzen dautsez.

LONDRES'TIK BAPE TOWN'ERA OSTEREA EGAKINEZ

Londres. - Londres'tik bape Town'era beste ihork bafio azkafago as-moz, Gravesend'tik atzo goizaz ata-ra zan eta Marsella'tik Roma'rako bidea artunik gabeko amaiketun eldu zan Cairo'ra H. L. Brook egazkinlari trehea.

Basurdea eta azeria

Basurdea mugit-oñean ortzak zo-fotzen ari zan, Azeriak, eu ikusiaz, gaitetu zion eta zergaitik ortzak zo-fotzen zituen, espazilean ez aiazari-rik eta beste galbiderik ihonid ag-ri? Basurdeak diño: "Ez uste ordea-nik au alperik egiten detarik. Galbi-deak ba ni uste gabe artuko bamin-du-ke, zofotzutez orduan ardurarik ez nuke. Gertu dabitut bafu, bertan nere alde egiteko prest izateko".

Edestitxo onek erakusten digu gal-bidean aurka erail beti izan bear ge-raia.

Onen ondoren, ingeles ontzia ezatuko eragotzen bage eldu zan Santander'era.

Aurtemein, "Cervera" gudontziak ofe-lako gertaera bat izan eban, "Hood" in-geles gudontzi sendotetakoaz izketald gogofa izan ondoren, iru ingeles zama-ontzi Bilbaio'ko kaifera nasai eta okefik bage sartzen mteba bafio beste biderik izan ez ebalarik "Cervera" ofek.

Onen ondoren, ingeles ontzia ezatuko eragotzen bage eldu zan Santander'era.

Aurtemein, "Cervera" gudontziak ofe-lako gertaera bat izan eban, "Hood" in-geles gudontzi sendotetakoaz izketald gogofa izan ondoren, iru ingeles zama-ontzi Bilbaio'ko kaifera nasai eta okefik bage sartzen mteba bafio beste biderik izan ez ebalarik "Cervera" ofek.

Onen ondoren, ingeles ontzia ezatuko eragotzen bage eldu zan Santander'era.

Aurtemein, "Cervera" gudontziak ofe-lako gertaera bat izan eban, "Hood" in-geles gudontzi sendotetakoaz izketald gogofa izan ondoren, iru ingeles zama-ontzi Bilbaio'ko kaifera nasai eta okefik bage sartzen mteba bafio beste biderik izan ez ebalarik "Cervera" ofek.

Onen ondoren, ingeles ontzia ezatuko eragotzen bage eldu zan Santander'era.

Aurtemein, "Cervera" gudontziak ofe-lako gertaera bat izan eban, "Hood" in-geles gudontzi sendotetakoaz izketald gogofa izan ondoren, iru ingeles zama-ontzi Bilbaio'ko kaifera nasai eta okefik bage sartzen mteba bafio beste biderik izan ez ebalarik "Cervera" ofek.

Onen ondoren, ingeles ontzia ezatuko eragotzen bage eldu zan Santander'era.

Aurtemein, "Cervera" gudontziak ofe-lako gertaera bat izan eban, "Hood" in-geles gudontzi sendotetakoaz izketald gogofa izan ondoren, iru ingeles zama-ontzi Bilbaio'ko kaifera nasai eta okefik bage sartzen mteba bafio beste biderik izan ez ebalarik "Cervera" ofek.

Onen ondoren, ingeles ontzia ezatuko eragotzen bage eldu zan Santander'era.

Aurtemein, "Cervera" gudontziak ofe-lako gertaera bat izan eban, "Hood" in-geles gudontzi sendotetakoaz izketald gogofa izan ondoren, iru ingeles zama-ontzi Bilbaio'ko kaifera nasai eta okefik bage sartzen mteba bafio beste biderik izan ez ebalarik "Cervera" ofek.

Onen ondoren, ingeles ontzia ezatuko eragotzen bage eldu zan Santander'era.

Aurtemein, "Cervera" gudontziak ofe-lako gertaera bat izan eban, "Hood" in-geles gudontzi sendotetakoaz izketald gogofa izan ondoren, iru ingeles zama-ontzi Bilbaio'ko kaifera nasai eta okefik bage sartzen mteba bafio beste biderik izan ez ebalarik "Cervera" ofek.

Onen ondoren, ingeles ontzia ezatuko eragotzen bage eldu zan Santander'era.

Aurtemein, "Cervera" gudontziak ofe-lako gertaera bat izan eban, "Hood" in-geles gudontzi sendotetakoaz izketald gogofa izan ondoren, iru ingeles zama-ontzi Bilbaio'ko kaifera nasai eta okefik bage sartzen mteba bafio beste biderik izan ez ebalarik "Cervera" ofek.

Onen ondoren, ingeles ontzia ezatuko eragotzen bage eldu zan Santander'era.

Aurtemein, "Cervera" gudontziak ofe-lako gertaera bat izan eban, "Hood" in-geles gudontzi sendotetakoaz izketald gogofa izan ondoren, iru ingeles zama-ontzi Bilbaio'ko kaifera nasai eta okefik bage sartzen mteba bafio beste biderik izan ez ebalarik "Cervera" ofek.

Onen ondoren, ingeles ontzia ezatuko eragotzen bage eldu zan Santander'era.

Aurtemein, "Cervera" gudontziak ofe-lako gertaera bat izan eban, "Hood" in-geles gudontzi sendotetakoaz izketald gogofa izan ondoren, iru ingeles zama-ontzi Bilbaio'ko kaifera nasai eta okefik bage sartzen mteba bafio beste biderik izan ez ebalarik "Cervera" ofek.

Onen ondoren, ingeles ontzia ezatuko eragotzen bage eldu zan Santander'era.

Aurtemein, "Cervera" gudontziak ofe-lako gertaera bat izan eban, "Hood" in-geles gudontzi sendotetakoaz izketald gogofa izan ondoren, iru ingeles zama-ontzi Bilbaio'ko kaifera nasai eta okefik bage sartzen mteba bafio beste biderik izan ez ebalarik "Cervera" ofek.

Txitxara eta txinduriak

Negu garalan txinduriak bustiak zenden abek legortzen ziarduen. Txi-txaraf, gosez bearturik, janaria oñel eskatzen zituen; bafu txinduriak esan zioten: "Zergaitik udan biltzen ez ukan ba janaria?" Ofek ordea diño: "Ez netxiokan geldi, gozoro abestzen bal-zik". Oñek ostera bafeka zioten: "Ba uda garalan abestzen bafkan, or-ain neguan dantz egik".

Iputitz, onek agertzen digu ez du-ela ihork edozein zeregintzan ardu-ra gabe egon beaf, ezpaita atsekabeen eta galbidean arkitu.

ERAKUSPENEA

Gai ontan gure Esasere-Zafak jakin-tu erakusten digute esanez: "Oñe da gorde, ta ez ezke."

"Ibili pozeg, ta bihurtu utsean."

"Ardiak beka egonik, ez du jaken belafik."

"Aufera begirutzen ez duena, atzeaz dago."

"Txoria, gaitetan ez badek egiten kabia, zazarro gaitzokoa izango deli ira bizia."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

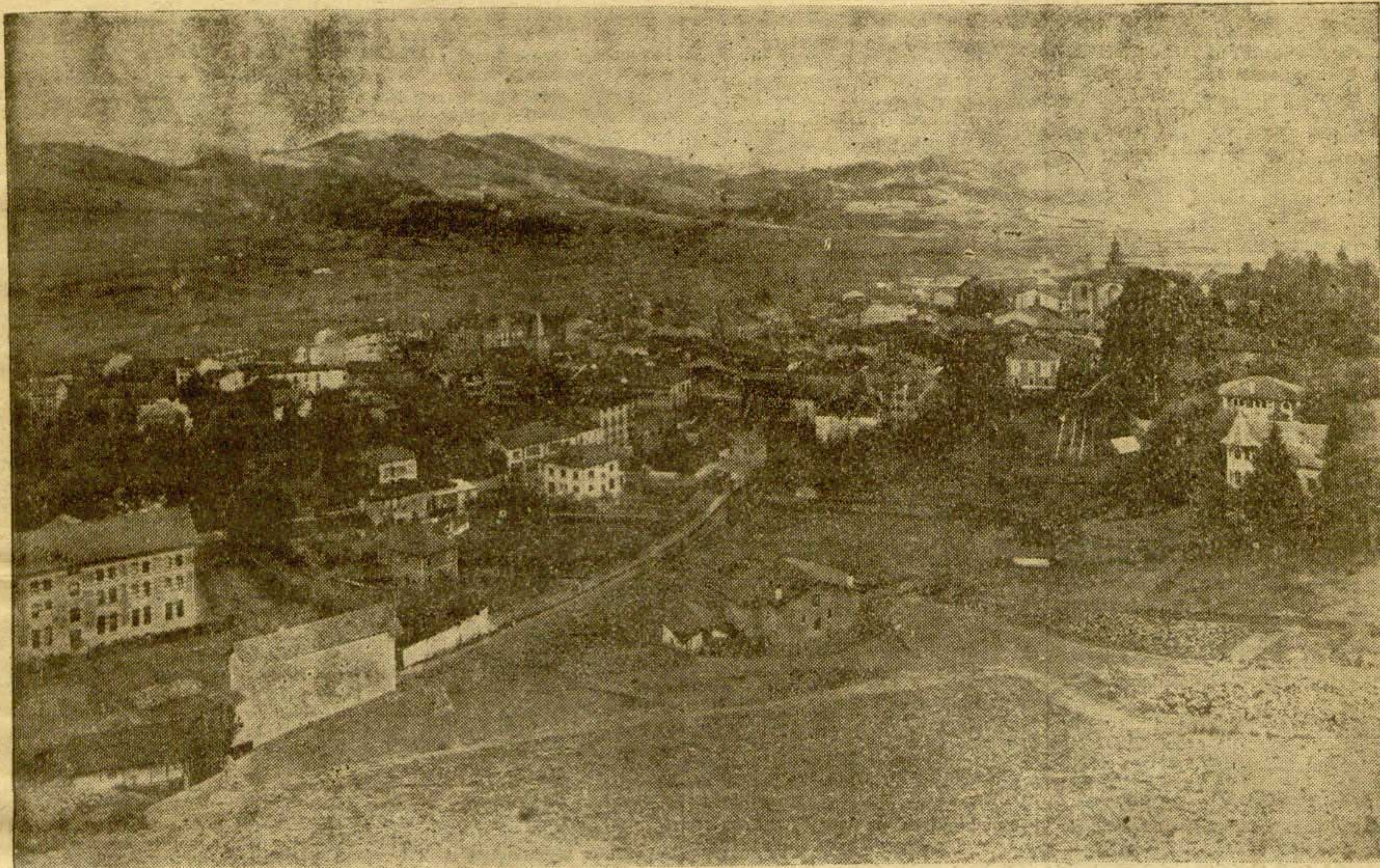
"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

"Gazteaz, alpefa, zartazero jabez ba-tea."

PAXISTEN EGAKIÑAK

Gernika, euzkotaren uri maitea, birindu nai izan dabe zearo

Aritza zutik gelditu da, ordea, ondamendi oretan.
Zutikago euzkotaren gogoa, baña.

Gernika, gure Lagi-Zaba'ren gordeleku zoragarria. Astelenez ero zidiz birinduta auzkitzen da pax ista basatien egikun-bidez.

GOROTOA!

Bizkaya'ko beste uri edef bat ezerez-
tuta ta birinduta utzi dautsue paxistak.
Atzokoan Tabira zau goizean goiz une-
txo baten zuzituta laga obena; arnagun,
ostera, Gernika, euzkotaren uri kutin, le-
ku maiteagarena triskanta idoro dogu.

Ez kalerik, ez etxerik, osorik laga da-
be paxisten egakini madari-katuetako bon-
ba edentsuak. Bideak apurrituta lagoz, eta
keia, autsa eta negafa baño ez dogu aur-
kitu, ondamendi ondorean, Gernika'ra arin
baño arinago jo dogunear.

Euzkadi'ganako gofotua egundo ez 'a-
be ezkutatu ez gorde, eta oraingoan eu-
ren indaf osoaz agertu izan dautsue go-
fotua ori.

Eriotea euzko-efi osoaz jaubetuteko
alegietan ari dira, baña euzko-efia ena
pla orain ere, ez da aldatu, eta egingo
pre ez.

LAU ORDUKO SUAGAKETA

Etxe gitxi gelditu dira ikutu barik Ger-
nika'n. Alde geienetan jausi ziran bon-
bak, eta etxe ta eleiza, ibiltoki eta ge-
xoetxeak zuzituta gelditu dira geyenak.

Udaletxea zana goi ta be, jofina ta
autsa baño ez dogu orain, eta leku itza-
letakoa izango dabe gernika' askok be-
rau.

Eleizak ere su ta gar agiri dira, keia
ta odola basterik ez dabela.

Lertzeko bomba pilak jaurtitzen elkin
eutsen egakiniak, gero, su-emaleak ere
ngari bota zituen, eta uria ezerezituta la-
ga eben zearo. Alde batetik bestera Ger-
nika ilotz mutaldua dirudi.

Baramoncan ere, ketan egon dira etxe
beto, osoro efe arte, zeatz birindu arte
gizonen gaizakeria agertzen bai'legozan.

GUDOSIETATIK URUTI

Afatsaldeko lau ta erdiak aldean ager-
tu zan lenengo egakini Gernika gain,
eta kanpaiak jo zituen. Orduan, jendeak
gordelekuek arantz egin eban.

Egin bakar orek bonba batzuk bota on-
doren alde egin eban. Baña ba-ebazan la-
gunak be here atzean.

Berealakoan, beste bat agertu zan, eta
lenengo beste bat, eta geyago ta geyago
banaka, Suagaketa eta eizeko egakiniak

ogei bat bildu ziran eta jo ta ke, bon-
bak bonba botaten asi ziran.

Gernika osoan, alde guztietan bonba eta
suagak basterik eziran, izan iru lau or-
duan, Bazter guztiak sutan eta jausten
asi ziran berealakoan.

Etxe eta eleizak garetan jai ziran. Jon
Deuna eleizar-n goirik ezan agiri, su eta
ke artsan.

Uriaren erdi alde osoa eta inguruak
sutaz eginik laga zituen.

Iluntzera arte, ordea, egakiniak euren-
nari elkin eutsen. Lau ordu luzetan, bota-
tako suagak zenbat izan diran ez dogu jak-
in, baña uri ezerezitua argi asko ager-
tuko dau munduaren auzi gudosietaik ur-
uti dagon uri edegi bateri egindako eraso
zitala.

ONDORENAK

Gau leuean su artean argi egiten eban
efi aretako etxeak. Agindariak beingoan
asi ziran bear beafeko lauetan: Jauriari-
tzako burukide batzuk auzi ikusi gen-
dizan.

Bilbao'tik bonberu-taldeak joan ziran,
eta Ertzaña'koak eten barik zarduen ba-
tera ta bestera.

ILAK

Lantxo au egiten diardugun unean, ilak
izan diran notizen efeskadea osozuteko
daukela esan dautsue Efi-Zaiketa'n.

Ez dalsigu ziur zenbatigino izan diran
ilak ueste-ueste bako suagaketa ofetan. Ef-
eskada luze samara izango dala deritxa-
gu, edozetara be; alabaña, efi ikusita
bakarik emoten daben beste ez al da
izango.

Efeskada orixe artu baizen laster ar-
gitalduko dogu, baña.

Paxisten egitadua deungu onek bein ba-
firo mindu gaitu bafu-bafuan. Aibat ba-
sefi ta uri birindu ondorean, efi zoraga-
fia ondutu dautsue, euzko azkatasun ikur-
a dauan lekua, euzkotaren Aretz doneal

ZAURITUAK

Efi Zaiketari zantzen efeskada bat
emon dautsue. Baña, zaurituak, Basurto'
ko gexotegira jaso dituenak bakarik di-
ra:

Jayo'tai Joseba Inaki, 46 urte.

Irusta Uriagoena'tai Domeka, 86.

Arribas Garcia'tai Kepa, 49.

X. X., ogetabi urte inguruko gizon-
ko bat.

Ugalde'tai Ilari, 19.

Jimeno Tejero'tai Pilipa, 43.

Garitonaandia'tai Eformada, 15.

Guda oñetako agiriak

GABEKO IZPARRAK

EUZKADI

EUZKADI'KO GUDA-ZAINGOAK ATZO GABEKO AMARETAN EMAN-
DAKO AGIRIA:

Gipuzkoa aldean

Leketto bafutian, ezer ez.

Markina aldean, Elbar'tik etozan etzan talde batzuk gure esietan bafuna
sartu nai izan dabe, baña gureak egundoko emon dautse, eta sakabana-
tuta laga.

Durango aldean afatsalde osoan gogorik bafukatu dabe, eta etsaiaren
eraso guztial eutsiaz ganera, kulte as ko eginaz.

Bizkaya-Araba aldean

Ezer ez.

Burgos aldean

Ezer ez, Paxisten aldetik ofitaf bi eldu dira, eta beste azalpen batzun
arloan auzi esan dabe jakinagirik, gure gudofetan alean eta itatit gu-
dasai osoak dabilzala.

Lizpua Uriana'tai Domeka, 70.
Mugarza Estrada'tai Joseba, 12.
Lopez Santos'tai Modeste, 11.
Arana Seretza'tai Josebe, 57.
Maiz Mendiguren'tai Ikerne, 39.
X. X., 35 urte inguruko emakume bat.
Sanz'tai Pantzeka, 47.
Rezabal'tai Inaki, 31.
Arri Goienan'tai Jone, 54.
Lopez Sanchez'tai Miren, 30.
Gutierrez Ruiz'tai Lorea, 40.
Badiola Basteitxea'tai Gotzon K., 3.
Uriarte Urlezaga'tai Andone, 64.
Basteitxea Mintegitai Terese, 30.
Lizundia Jayo'tai Alexandere, 30.
Malaxetxebarria'tai Jone, 19.
Garainoa'tai Miren, K., 29.
X. X., 68 urte inguruko gizon bat.
Bilbao Bilbao'tai Domeka, 29.
Ormaetxebarria Basabe'tai Antselme, 54.

BIRINDUTA

Lengo uria danik ezin dake inolaz esan
orain Gernika'taz. Lur-ikara batek ezin
legian gizonak agertu daben añaiko amu-
fu gofotutik erakutsi.

Oñaitio, biotzaren zaurkada andia izan
dogu auziabar itzalaren erdian, esangura
zofotz eta etorkizun ikur argia bai'ltzan,
etxeak eratsita, biztanleak ilda, kaleak ut-
tan dagozalarik, Aretz deuna eta Ba-
tzar-Etxea, zutik, trinko, sendo eta auzi-
dikiro ikusi ditugunear.

Euzkotaren ikur zutik eta bizi dago.
Euzko semeak zutikago eta adoretuago
begozl...

Donosti Buru Batzara

"Kizkitza,"ren (G. B.) idaz-lanak
argitaratzeko Donosti-Buru-Batzar as-
moa heterik, zabaldu ta dagon arpi-
dearen jaraipena.

Gubutzaga'tai E.	1
Gubutzaga'tai S.	1
Ituarte'tai Jon	2
Ruiz de G. Serapi	2
Ruiz de G. Norberta	2
Ruiz de G. Bonapatz	2
Arabar'tai	2
Olaizola'tai Eukene	1
Oraindano	4.350,50

Gure irakurleiei

ATZO EZ GINAN KALERA

URTEN.

BESTE EGUNETAN LEGEZ

GUZTIA GERTU GENDUNA-

REN, AZKEN ORDUKO ERA.

GOZPEN BATZUKAITIK IZ-

PARINGIRIK KALERA ATARA

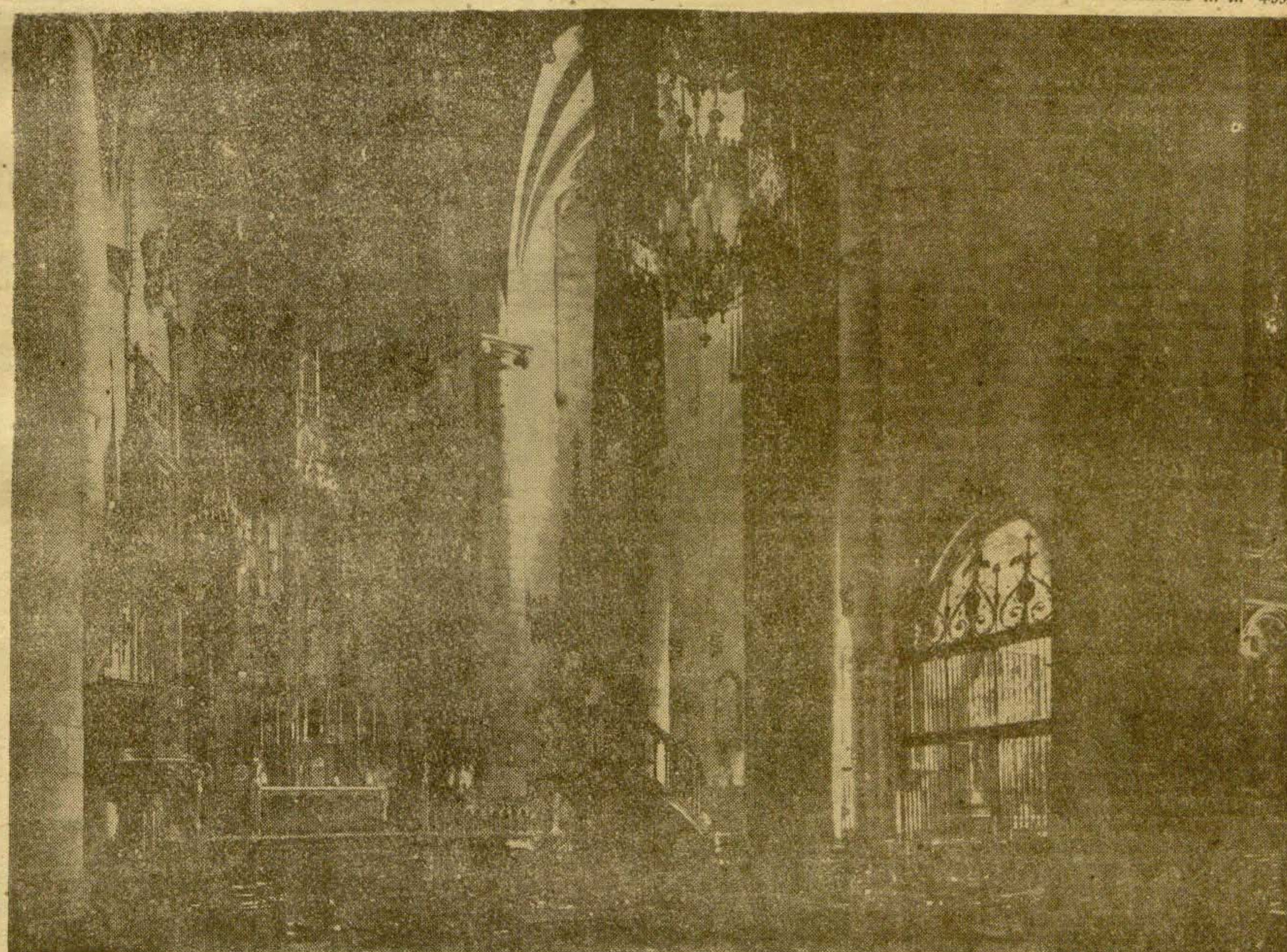
BARIK GERATU BEAREAN

AURKITU GINAN.

GURE IRAKURLEAK PAR-

KATUKO DAUSKUELA USTE

DOGU UTZ AU.

Gernika'ko Miren Deunaren etxadona dogu au, Astelenez, paxista zelatsuak birinduta itxi eben.